

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖR

GRUNDAVD AF

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

FRITHIOF HELLBERG

SONDAGEN DEN 17 MARS 1912.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE:]
JOHAN NORDLING.BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WAGNER.

Sydpolets eröfrare

NORDPOLEN TOGS AF amerikanen Peary, sydpolen af norrmannen Amundsen — polarforskningens sekellånga saga, historien om oändliga mödor, lidanden och många spilda människolif, har nått sin ärorika kulmen. Striden mellan polarlandens natt och kyla och den mänskliga uthålligheten är ändad. Gång på gång ha polarfararna blifvit tillbakakastade, men gång efter gång ha de flyttat fram rekordet någon grad, några minuter. Så nådde den oförtrulne Peary nordpolen och till slut i den lyckliga stunden, då tillräckligt med erfarenhet och kunskap var samlad, blef det gifvet en klok och modig man och hans följeslagare att nå det ouppnåeliga och slå läger på sydpolen. Man kan godt i detta sammanhang tala om det ouppnåeliga, ty medan nordpolen dock ansågs något sänär åtkomlig trots de oändliga ishaf som bevakade den, så hettes det att vägen dit var bekväm och nejden leende i motsats mot sydpolen och dess omgifningar af ishöjda bergskedjor och frusna haf. Kapten Roald Amundsen, dagens mest ryktbare man, hade som be-

kant gjort många arktiska färder innan han på sensommaren 1910 begaf sig ut på Nansens gamla Fram med nordpolen och i alla händelser de arktiska länderna som mål. Då kom underrättelsen om att Peary nått nordpolen, och detta var väl antagligen anledningen till att Amundsen, glad att det dock fanns en pol kvar att eröfra, styrde kurs söder ut. I kampen om sydpolen hade han en farlig medtäflare i engelsmannen Scott, om hvilken man ännu icke vet huruvida han nått sydpolen eller icke. I januari 1911, i slutet af den antarktiska sensommaren gick Amundsen i land med 8 man, däraf två svenskar. Han använde sommartiden till att lägga ut depåer på sin väg söderut, gick så i vinterkvarter och startade först vid vårens inbrott eller den 20 oktober för

den slulliga färd. Efter 2,800 kilometers färd öfver isar och glaciärer nåddes polen den 17 december. Man befann sig då på en milsvid platta 9,000 fot öfver hafvet. I januari 1912 var man åter vid vinterkvarteret.

Den stora nyheten har spridts öfver världen från Hobart i Tasmanien, där Amundsens expedition f. n. befinner sig, enligt uppgift i bästa kondition.

WETTERGREN & KERBER

DIREKTÖR DAN BROSTRÖM

Iduns Jubileum-Artiklar

UNDER RUBRIKEN ETT ÖNSKEMÅL framlägger fröken Gerda Meyerson frågan om industriarbetarnas semesterförhållanden. Hennes erfarenheter bland arbeterskorna ha lärt henne hvilken betydelse det har att de som arbeta hårdt i verkstad och fabrik och tillbringa sitt lif

i städerna få komma ut och vilja på landet under några somrardagar. Och hon vill särskildt uppmana dem, som vilja göra en god gärning, att ordna ett sommarhem på landet för städernas arbetare. Det är en sak som tal att tänka på nu, då våren vänder åter till Sverige.

NÄR DU EN HÄRLIG SOMMARDAG vandrar i skogen eller sitter vid stranden, insupande de friska fläktarna från sjön, har det då någon gång händt dig att din tanke ilat till alla dessa, som sällan eller aldrig komma ut från arbetsalarnas damm och buller, från de tränga överbefolkade enrumslägenheternas kvalm, från stadslifvets jäkt och omsorger till det fria, lyftande, hälsobringande lifvet ute i naturen?

Önskar du inte då att du kunde öppna dörrarna till de stora verkstäderna och fabriksalarna, där de jättestora maskinerna med sitt slammer öfverrösta de små människorna, som syssla med dem och bjuda de män och kvinnor, som arbeta där, att för några dagar lämna det enförmiga passandet af maskinen och komma med ut till solsken och hafsluft, till blommor och fågelsång för att bara njuta och vilja sig. Önskar du inte också att du kunde få ila upp för trapporna i de större och mindre husen i stadens fattigkvarter och hämta alla dessa trötta husmödrar, hvilkas lif är ett oafbrutet släp vid tvättbunken och skurhinken, om dagarna hos andra, om kvällarna i det egna hemmet. Och alla dessa äldre och yngre kvinnor, som vi kalla hemarbeterskor, som från tidiga morgonstunden till sent på natten sitta vid sin sy- eller stickmaskin och för ytterst låg aflöning ta emot arbete från butik och grosshandlare och som aldrig ha tid att gå ut annat än för att hämta nytt arbete — önskar du inte du kunde taga dem allesammans med ut på landet?

Det är sant att många af dem reda sig med sin förljänst och icke behöfva be någon människa om hjälp, åtminstone så länge hälsa och krafter stå bi, det är sant att de flesta ha söndagarna lediga och då gärna draga ut till stadens omgivning för att få en smula med af sommarens fågring. Men tänk, hvilken högtid det skulle vara för dem att också ett par hvardagar få njuta sin frihet, att få bo ute på landet, vakna vid fåglarnas kvitter och veta att fast det är midt i veckan behöfva de icke i tidiga morgonstunden skynda till fabriken, utan få i stället ströfva omkring i skog och mark så mycket dem lyster.

Trötta och utarbetade, efter hvilat längtande människor finnes det inom alla samhällsklasser. Det enerverande och jäktande lifvet i vår tid och den sig för de flesta allt mer tillspetsande kampen för tillvaron har gjort att krafvet på regelbunden semester uppsättes ej blott af chefer på ansvarsfulla poster eller af högre tjänstemän, lärare m. fi. Det är ju vanligt att äfven lägre tjänstemän, kontorister och butiksträden erhålla

ETT ÖNSKEMÅL.

åtminstone en eller två veckors ledighet på sommaren. I de allra flesta fall med bibehållande af lönen.

Men de kroppsarbetande skarornas behof af vilja och rekreation tillgodoses sällan. Fabriksarbetet fortgår under normala förhållanden dag efter dag hela året igenom, afbrutet blott af söndagshvilan och de 9, 10 helgdagar, som förekomma under ett kalenderår. Många fabriker hålla stängd påskafest och nyårsafest, kanske också pingst- och midsommarafest, och då vinna arbetarna den fördelen att få ett par dagars sammanhängande vilja. Längre ledighet gifves åt arbetare i det fall de af hälsoskäl begära sådan; så vidt jag har mig bekant ingå inga bestämmelser om semester i arbetsaftalen i vårt land såsom på några håll i utlandet är brukligt. På många arbetsplatser är det alldeles omöjligt att få ledigt, på andra ställen söker man ordna så att de som äro mest i behof af vilja kunna komma loss ett par veckor, men att lönen utgår äfven för semestertiden är mycket sällsynt. Kvinnliga arbetare bruka i allmänhet mer än manliga begagna sig af möjlighet till sommarledighet, men då för de ena som för de andra ledigheten från arbetet är liktydig med förlust af arbetsförljänst, blir det ett fåtal, helst sådana som förtjäna bäst och kunna spara en slant och naturligtvis sällan familjeförsörjare och försörjerskor, som taga ledigt. För de flesta arbetare och arbeterskor gäller det att stå i så länge arbete gifves och krafterna räcka till, såvida de vilja ha något att lefva af.

Att fabriksarbetet är enförmigt, är ett ofta framhållet faktum. Och att den moderna tekniken inom industrin går ut på att mer och mer specialisera, så att arbetaren selsättes med endast samma arbete, tvingas att år efter år göra samma rörelse och handgrepp är en känd sak. Vi ha hört detta så ofta, men hur många af oss förstå hvad det innebär. Hvad det vill säga att åratall igenom sitta och sy knapphål i kragar och manschetter; kragarna och manschetterna växla kanske lifet i formen, men knapphålen som maskinen på ett ögonblick gör färdiga, sys alltid på samma sätt. Eller att randficka kragarna, och ingenting annat från morgon till kväll, vecka ut och vecka in, år ut och år in. Eller att stå vid en korkskärningsmaskin och mata den med korkstycken, vid

en maskin, som slår fast plåtbitar på kängsnören, vid en stämplingsmaskin, som stämplar tusende och åter tusende artiklar af samma slag. Allt detta är enförmigt, men jämförelsevis lätt arbete, hur mycket mer ansträngande är det icke i de stora järn- och metallverksstäderna, och i textilfabrikerna, där maskinernas larm är förfärligt starkt och där det fina metall- eller bomullsdamm, om ej goda ventilationsanordningar och dammsugare finnas, är mycket farligt för bröstet.

Fabrikernas arbetare ha liksom butiksträden sällan tillfälle att vara ute i luften den tid, då solen är uppe. Under en lång tid af året är det mörkt, när de lämna sitt arbete. Många — i synnerhet de kvinnliga arbetarna — intaga inga ordentliga mål på dagen utan lefva på torrskaffning och kaffe, en hel del bo i tränga, ohygieniska bostäder, förhållandena på arbetsplatserna, hvad rengöring och hygien beträffar, äro heller icke mönstergilla, i många fall sorgligt usla. Hvilken härlig sak skulle det icke vara om hvarje arbetare och arbeterska regelbundet hvarje sommar för en vecka eller två kunde få fullkomlig vilja från arbetet och ute i naturens sköte njuta det stärkande inflytandet af sol, frisk luft och sommarfågring.

Jag vet blott alltför väl att det kommer att dröja länge, innan något dylikt blir verklighet. Men önskemålet måste uttalas, tanken måste fram, bringas under diskussion. Jag har sett hur blott en veckas vistelse på landet verkat underbart hälsobringande på uttröttade arbeterskor, hur vissheten om att kunna få en liten semester och glädjen att planera för denna, uppehållit krafter och humör under långa månader af ytterst ansträngande arbete. Och jag är öfvertygad om att det skulle bli en icke obetydlig nationell vinst i ökad arbetskraft och hälsa hos en stor del af befolkningen, för att icke tala om det tillskott af lifsmod och fosterlandskärlek, som skulle komma af att de lediga skarorna beredes tillfälle att få se något af vårt lands skönhet.

Önskemålet är regelbunden semester med bibehållen lön, men naturligtvis måste denna semester gifvas under vissa villkor, t. ex. blott för dem, som arbetat minst två år hos samme arbetsgivare. En bestämd semester, som användes på ett för hälsan gynnsamt sätt, kan ju ej ha annat än ett godt inflytande på arbetarens produktionsförmåga; arbetsgivaren har alltså intresse af att hans arbetare ha medel att uppehålla sig med under fritiden. Att stora svårigheter skola möta inom åtskilliga industriella verk, där hela arbetsstyrkan alltid behöfves, när man skall ordna för fritiden, är ju klart, men öfver-

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:
Helt år Kr. 8.50
Halt år » 5.50
Kvartal » 1.75
Lösenr » 0.12

Praktupplagan:
Helt år Kr. 8.—
Halt år » 4.25
Kvartal » 2.25
Lösenr » 0.15

Iduns Byrå o. Expedition, Mästersamuelsg. 45.
Stockholm,
Redaktionen: Riks 1648. Allm. 9808.
Kl. 10—4.
Red. Nordling: Riks 8660. A. 402.
Kl. 11—1.
Verkst. direktören kl. 11—1. Riks 8659. Allm. 4304.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:
25 öre efter text. Utländska annonser
80 öre å textsida. debiteras 50 öre med
20 % förhöjning å särskild begärd plats.
20 % förhöjning å särskild begärd plats.

Vänskap.

Skiss af Hetty Ovner.

U SKULLE HON UT OCH SE PÅ sta'n!

För lite mer än en timme sen hade hon kommit hit till Lund och hade då genast gått och skaffat sig rum på ett hotell.

Hon kom nu utför trappan, långsamt, steg för steg, medan hon pådrog sina handskar. Det syntes att det var något särskildt, hon fänkte på, något som hon icke kunde låta bli att le åt. Nej, hon kunde inte låta bli! Att fänka sig att hon var här, utan att hennes anhöriga hade en aning därom! "Alla människor" trodde naturligtvis att hon vid det här laget var ombord på båten, på väg till Köpenhamn. Nåja, hon skulle ju också dit, men inte förrän i morgon.

Det här uppehållet i Lund ingick inte alls i resplanen. Det var hennes eget lilla inlägg. Det hade blifvit bestämdt att Inga skulle resa ner till sin gifta syster i Köpenhamn och stanna där ett par månader, och så snart Inga hört talas om förslaget, hade hon färdig denna plan, hon nu skulle realisera.

I ett bref, som hon i hemlighet skickat till sin syster, hade hon skjutit upp resan en dag, och det var den härigenom vunna dagen hon nu skulle använda för sin plan: att tillbringa den tillsammans med honom.

"Honom," ja, det var han, den unge ingenjören, som hon korresponderat med i nu nära två år.

Tänk, så tokstolligt i början!

På skämt hade hon satt in en annons i en sydsvensk tidning: "Ung flicka önskar korrespondera med intelligent herre" — —, men det hade blifvit till allvar sedan.

Hur mycket, både glädje och nytta, hade icke denna korrespondens gifvit henne.

Hans bref voro alltid så fina och så intressanta. Han skref om saker, som unga män i allmänhet inte tala med unga flickor om: sina tankar om lifvets frågor, om sitt arbete, och slutligen om henne själf, "sin lilla rara vän".

Vänskapen — — ja, om den skrefvo de båda mycket och de satte den högt, mycket högt. Vänskapen var den finaste af alla känslor, mycket finare än kärleken. Ja, ty älska, det kunde väl hvem som helst, men icke alla vore i stånd till en så sublim känsla som vänskap. De voro emellertid vänner. Aldrig hade det i deras bref stått ett ord om kärlek dem emellan.

Just därför att deras vänskap var så redlig, hade förtroendet mellan dem kunnat bli så stort. Om allt skref hon till honom: sina hemligaste tankar, sina vackraste drömmar, sin undran öfver allt svårförstådt. Och han visste allting, och förstod henne så väl.

Och nu gick hon omkring här i hans stad, kunde möta honom när som helst.

Hon undrade om hon då skulle känna igen honom. De hade aldrig sett hvarandra. Visserligen hade hon fått hans porträtt, men "fotografier kan man ju aldrig rätta sig riktigt efter".

Vacker var han då inte på kortet, men "kanske såg han bättre ut i verkligheten", och dessutom — inte spelade utseendet någon roll.

Inga ertappade sig med att granska alla hon mötte. Det kunde ju vara han. I de förbiskymfande ansiktena tyckte hon sig upptäcka än en, än en annan likhet med ho-

nom och till sist såg hon honom i hvarannan person. Nej, det här var då för gale! Hon måste höra upp med det här. Inte gick det an att mönstra alla herrar hon mötte.

Hon skulle se på sta'n i stället.

Ah, hvad hon kände väl igen alltsammans från hans bref!

Han höll mycket af sin stad. Här hade han gått i skolan och tagit "studenten", och här hade han nu sitt arbete på en mekanisk verkstad. Hvad här var trefligt! Hon tyckte också mycket om Lund.

Såsom universitetsstad satte ju studenterna den egentliga prägeln på den och studenter såg man också öfverallt. De gingo pratande af och an på "Bullis", tre à fyra i bredd eller stodo i klungor i hörnen, ifrigt diskuterande. Och alla voro de iklädda den för Lundastudenterna säregna mörkblå vinterstudentmössan, i hvilken de sågo så unga och käcka ut.

Vädret var härligt. Det hade snöat hela eftermiddagen, men hade hört upp nu.

Snön låg så fin och hvit öfver Lundagård. Hvarenda gren på de väldiga flerhundraåriga träden hade fått sin hvita mjuka börda, och marken mellan stammarna låg hvit.

Biblioteksbyggnadernas mörka massor sågo spökaktigt hemlighetsfulla ut, men längst inne bland träden blinkade ett och annat upplyst fönster i Akademiska föreningen. Och mäktig och imponerande höjde sig den gamla dören öfver alltsammans.

Dess fönster voro upplysta och då klockorna nu begynte ringa till affonsång i den hvita skymningen, i hvilken klockljuden ljödo så dämpade, lade sig en underbar stämning af andakt och söndagsfrid öfver den lilla staden.

Då Inga vaknade nästa morgon hade hon en bestämd känsla af att något särskildt förestod henne.

Hon erinrade sig genast hvad det var: Torsten skulle ju komma.

I går kväll hade hon skrivit och i all kortheit underrättat honom om sin därvaro och bedt honom söka upp henne på hennes hotell. Klockan nio var Inga färdigklädd och gick ut i staden.

I dag hade staden en annan prägel. Det låg hvardagslif och arbetsbrådska öfver både gator och människor. Studenter, som skulle till tidiga föreläsningar, skyndade brådskande öfver Lundagård. Arbetsallvar lästes i deras ansikten.

Några steg framför Inga gick en herre med en rask och spänstig gång.

En student kom halfspringande på väg till universitetet. I förbifarten växlade han ett "hej hej" med herrn framför och denne vände sig om och ropade skraftande ett par ord efter honom.

Han vände därvid ansiktet rakt mot Inga.

Ah Gud, det var ju Torsten!

Allt blodet rusade Inga åt hufvudet och fötterna blefvo blyunga. Hon blef alldeles utom sig af sinnesrörelse, och med ens förstod hon hur svårt det skulle bli henne att möta honom.

Den unge mannen fortsatte emellertid nedåt Klostergatan, samma väg, som Inga hade till hotellet. Säkert var det han och nu var han på väg till henne. Jaha, nu vek han om hörnet. Några steg till och han var vid hotelltrappan.

Ingas hjärta klappade vildt.

Han gick förbi. Det var således icke han. Inga kände sig både lättad och besviken. Då hon kom upp på sitt rum, var hon så

komliga äro de nog icke. En arbetsgifvare i Malmö gjorde i somras ett försök att ge hela personalen en veckas ledighet samtidigt och att under denna tid hålla fabriken stängd. Han var mycket belåten med resultatet och det var med friskt mod personalen återkom efter fritiden. Detta sätt praktiseras på flera håll i utlandet, då naturligtvis rengöring af maskiner och reparationer inom fabrikslokalerna samtidigt utföras.

Men om stora skaror af arbetare och arbeterskor skola bli lediga för en sommarvecka eller par, måste det också ordnas så, att det finns billiga sommarhem, pensionat och badorter, där de kunna vistas. För ungdomen bör det ordnas fotturer och fältläger, billiga gemensamhetsresor o. d. Här är ett stort fält för dem, som önska social verksamhet, och jag kan af erfarenhet säga att det är en särdeles tacksam och tillfredsställande uppgift just detta att bereda de trötta ur arbetsklassen tillfälle till rekreation på landet. Under några år har jag haft ett sommarhem för arbeterskor i Stockholms närhet, där 10 à 12 personer åt gången få bo mot en inackorderingsavgift af 6 kr. i veckan och detta lilla sommarhem, där under juni—augusti 1911 ej mindre än 59 arbeterskor vistades 1—3 veckor, har varit en rik källa till glädje ej minst för mig själf. Ute i naturen, vid gemensamma måltider och promenader kommer man hvarandra på ett helt annat sätt nära än då man träffas inom fyra väggar, och det är ju det representanterna för olika samhällsklasser och yrkesgrupper behöfva. Vi behöfva lära känna hvarandra, lära oss förstå att vi ömsesidigt ha mycket att lära af hvarandra och gifva åt hvarandra, fastän — eller rättare därför att vi stå på olika platser i samhället och ha olika uppgifter att fylla.

För dem som längta efter att få göra nytta i samhället, att få ge sig själfva i arbete för andra — jag vet att det finns många sådana människor — finns det knappast något mer tillfredsställande än att ordna en sommarkoloni, där trötta, utarbetade fattiga människor kunna få vistas. På många ställen i Sverige borde små sommarhem uppstå, dit ensamma arbetare eller arbeterskor, trötta hustrur, men också föräldrar med barn kunde få komma för några dagar eller veckor. Det behöfs också att den bildade ungdomen arrangerar fotvandringar och billiga gemensamhetsresor för ungdom ur arbetsklassen samt att för de arbetare och arbeterskor, som kunna önska använda ledighetstiden till att utvidga sitt bokliga vetande, studiekurser i ett eller annat ämne ordnas i samband med friluftslifvet.

Kanske finns det bland de i fabriker, verkstäderna och på syateljéerna arbetande, många, som gärna skulle vilja och också kunna få en liten ledighet, men som bara icke veta hvar de skola taga vägen. Om ni till en början sökte skapa möjligheter för dem, som kunna få ledigt, att tillbringa sin semester så, att den blir till verklig rekreation, kanske skall det så småningom ingå i allmänna medvetandet att äfven arbetarne böra få regelbunden semester med bibehållen lön, hvilket ju är det stora önskemålet.

GERDA MEVERSON.

Rättelse.

Artikeln "Hos Hugo Alfvén" i Idun nr 9 har af misstag signerats Einar Norlén, skall vara Gunnar Norlén.

KOSTYMER

huru smutsiga de än må vara kunna genom kemisk tvätt blifva fullt användbara. Kanske behöfver Ni ej i år köpa någon ny Kemisk tvätt och prässning af kostym kostar endast Kr. 5.— hos Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.

Det är ej likgiltigt, till hvilken kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter: Finare Post-, Skrif-, Kople- och Tryckpapper samt Kartong. Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

upprörd, att hon säkert skulle ha kastat sig ner på soffan och brustit i gråt, om icke ett bref borta på skrifbordet tilldragit sig hennes uppmärksamhet.

Hon slet upp kuvertet.
"Kommer klockan half elfva.

Torsten."

En hastig blick på klockan. Fem minuter öfver tio. Nu började ångesten på nytt. O, att hon aldrig inlåtit sig på denna historia! Hon kunde inte möta honom nu. Om hon skulle gå sin väg innan han kom...

Men så slog hon om. Var hon feg? Dumheter! Hon skulle bara vara lugn.

Och för att få detta lugn, slog hon i ett glas vatten och drack. Handen darrade så att hon spillde på kjolen.

Hon måste skratta. Så barnslig hon var! Hon tog kortet och läste de få orden om igen.

Ja, nu skulle hon snart stå ansikte mot ansikte med Torsten, han, som blifvit så mycket för henne. Hur skulle det bli nu, efter det de personligen lärt känna hvarandra?

Åh, hon anade det. Han skulle aldrig kunna motsvara hennes förväntningar. Hon hade idealiserat honom alldeles för mycket. Det var hon själf, som tillagt honom alla de egenskaper hon mest värderade.

Nej, hennes Torsten fanns nog bara i hennes egen dumma, barnsliga fantasi.

Sakta böjde hon sig ner och rörde med sina läppar vid det välkända namnet på kortet.

Farväl, min vackra fina dröm — — —

Steg i korridoren — — —

Hastigt for hon upp och stirrade förfärad på dörren, på hvilken det i nästa ögonblick måste knacka.

Nu — — —

Inte ett ljud gick öfver hennes läppar.

En liten stund förflöt.

En ny knackning, lite starkare.

— Stig in — —

Någon kom in, men Inga hörde ingenting, såg ingenting på oändligt länge, tyckte hon.

Men så småningom upphörde susningen för öronen och det klarnade för hennes ögon, men hon såg till en början endast ett par häpna grå ögon.

Detta var emellertid tillräckligt för att återge henne fattningen.

Så löjligt! Naturligtvis måste han bli häpen, då hon står där orörlig och stirrar på honom med stela, uppsparrade ögon, som vore han en spöksyn.

Detta, att se humorn i saken, var alltid för Inga bästa sättet att bli sig själf igen. Hon gick emot honom och räckte honom sin hand med ett riktigt hufvpojksleende.

Han såg lättad ut och log igen.

Han såg bättre ut i verkligheten.

— Sää, att ni har kommit hit till Lund, fröken Inga — —

— Jaa, jag är här på genomresa, och — kan ni tänka er, ingen vet af att jag är här.

Hon skrattade högt. Hon hade blifvit så glad med ens.

— Åh, en sådan flicka — —

De skrattade båda, men så blef hon allvarsam: det var inte alldeles juste af henne att be honom komma hit till hotellet, men inte för sitt lif skulle hon kunnat möta honom ute bland människor.

— Låt oss gå ut och gå — om ni har tid förstås.

Jo då, han var fri hela dagen.

— Jaså — —?

Ja, för att hon hade kommit.

Han hjälpte henne på med kappan. Och så

Den första.

Af ANDERS ÖSTERLING.

JAG VAR DEN FÖRSTA. JAG VAR vårens stjärna.

Minns du? Vi gingo på en väg och logo, och detta leende stod alltid kvar, när vi om kvällen skildes. Hela natten, när i ditt smala skolpojksrum du låg i salig halvesömn, syntes leendet på fjunig läpp i fönstrets vilda månlyus, som väfdes in i hvita tyllgardiner. Du sof och vaknade och sof igen och smekte så mitt namn med blotta

rösten, som ägde namnet kött och blod af mig. Och genom popplarna därutanför gick där ett hvin från väster och till öster

och samma väg tillbaka — som en bro af strängar mellan husen, där vi sofvo. Det blef oss ljufvare än dagens möten att nattetid få drömma om hvarandra och säga: "Ålskade, när klockan slog tre slag i tornet, väcktes jag och grät af tacksamhet, att du fanns till i världen..."

och höra svaret: "Ålskade, jag väcktes vid samma timma, och jag kände det." Och såg du morgonen därpå violer, violer, förda första gång till tofs, var jag det solsen, som du såg dem i! Jag fick de frusna blå buketterna, den magra börsens första slöserier, och jag var tacksam. Ack, min tunga löper

som förr i världen, hit och dit. — Hvad var jag?

Den första blott, och eljes ingenting.

En liten eld, som gärna ville dansa och flyktighetens egen själ — hvad mer? —

ett äfventyr, hvars ljusa silkes hår din mor ibland med en betänksam min fick plocka bort från dina rockuppslag blott för att se dig rodna som ett barn. Mig glömmar man, ty jag är blott den första.

Men fantasiens leksal, allra innerst, är likväl full af mig — som färgadt ljus af gamla prismor, när de andetyst begynna darra och på tak och väggar ett regnbågsmönster vandrar upp och ned.

Du minns den gamla leken. Illusioner! Du sträcker icke längre handen ut att fånga dessa underbara strålar; men hjärtat gripes af en fjärran charm vid minnet af en vacker lek från förr och darrar än. Ty jag var dock den första.

bar det af ut. Märkvärdigt, hon kände det som vore de gamla bekanta.

Ja, det gjorde han också, men så märkvärdigt fann han det just inte.

Åhnej — —

Han visade henne alla stadens sevärdheter. Där var Lundagård med domkyrkan och Akademiska föreningen och där var universitetet — —

Inga såg och beundrade och hade alldeles glömt bort att hon sett alltsammans kvällen förut.

Så måste de gå in i kyrkan och se på den märkvärdiga kryptan med jätten Finn och hans gumma och så måste de gå på "val-

len" och ner i alla de små lustiga, krokiga gatorna. Så höllo de på hela dagen.

Ofta mötte de bekanta till Torsten, som tillropade honom ett kamratligt "hej hej" och Inga fick hvarje gång en undrande och beundrande blick.

I den lilla staden kände studenterna hvar- enda flicka och sågo genast att Inga icke var en af dem.

— Jo jo, i morgon blir jag allt riktigt "pumpad", hvad det var för en söt flicka jag gick med i går.

Inga skrattade.

— Äro de så nyfikna?

De skulle äta middag tillsammans. Det skulle bli förtjusande. Men det blef inte alls förtjusande. Det hade kommit en underlig stämning öfver dem. De sutto tysta och fåordiga. Till slut blef Inga helt beklämd.

Hvad det var förskräckligt när det var så här tyst. Hvarför sade han då ingenting?

Själf kunde hon inte hitta på ett ord att säga, hon som annars var så talför.

Hur var det fatt?

Hon såg ängsligt frågande på Torsten.

Hans ögon voro fästade på henne med ett underligt uttryck, som förvirrade henne.

Då log han ett öfvermodigt leende och fattade sitt glas.

— Skål, fröken Inga — för vår vänskap.

Vänskap! Besynnerligt! Så besviken det ordet gjorde henne.

Och hon kom att tänka på att de hittills inte talat ett ord om sin vänskap, det, som de skrifvit om i nästan hvarje bref. Och nu då han kastade ut ordet, gjorde det henne nästan ondt.

Men instinktivt ville hon dölja detta, och log mot honom med darrande läppar och spillde vin öfver sin hand.

De reste sig. Det var tid för Inga att resa.

De kommo i sista stund till järnvägsstationen. Inga hoppade upp just som låget satte sig i gång. I hast räckte hon Torsten sin hand däruppifrån.

— Farväl och tack. Rösten darrade en smula.

Åter såg han så där öfvermodigt glad ut som nyss, och kysste hennes hand pojkaktigt hårdt.

— Farväl, fröken Inga — —

Där Inga satt i sitt kupéhorn, gingo hennes tankar helt naturligt tillbaka till den gångna dagens upplevelser.

Hon tycktes inte glad. Ögonen stirrade så sorgsna ut på det förbillande slättlandskapet, öfver hvilket skymningen började breda sig. Och en liten hosning, som hon hastigt kväde i muffen, hade misstänkt likhet med en liten snyftning.

Men så öfvergick hennes min till djup förtvylse.

Vänskap — — mumlade hon föraktfullt.

Tillbaka in i staden gick Torsten med spänstiga steg och glad förvissning i min och hållning.

Minnen från den gångna dagen och glada ljusa planer för framtiden kretsade kring en liten flickgestalt i blå promenaddräkt, som ifrigt gestikulerade med den hvita muffen och med hakan nedborrad i boan, nyss trippat vid hans sida just här på Klostergatan.

Så kom en tanke honom att le medlidsamt. Vänskap! Han uttalade orden med en ton af omiskännlig ringaktning, såsom en den där bättre vet.

Hudens vård.
CREME SIMON · PARIS
Enda medel som gör hyn vacker och len utan att irritera huden.

PÄRMAR
till IDUN 1911 och föregående år
tillhandahållas till följande priser: Iduns pärmor, röda med guldtryck kr. 1:50. Iduns romanbibliotek, röda eller gröna 50 öre. Iduns Hjälpreda, röda eller gröna 50 öre.
Kunna erhållas i närmaste bokhandel eller direkt från Iduns expedition, om rekvisition och likvid i postanvisning insändes.

Bakom Olympiska spelens kulisser.

Några af de arbetande krafterna bland kommittéer och funktionärer.

OR NÅGON tid sedan meddelade vi en bild af organisationskommittén för Olympiska spelen.

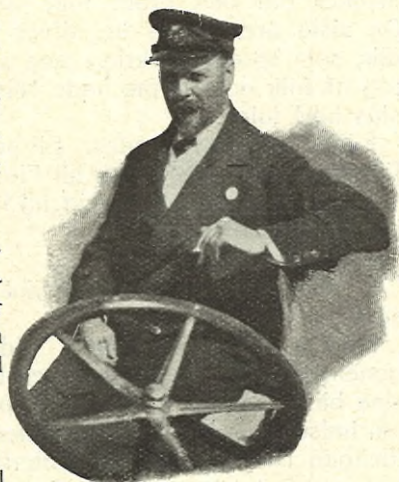
Det är denna, som har öfverledningen af det hela, men under sig har den som bekant en mängd subkommittéer för de olika idrottsgrenarna, för inkvartering, för pressen etc., och under spelen skall en mängd funktionärer träda i verksamhet. Det är några af de främsta bland dessa spelens arbetande krafter vi i dag skulle vilja presentera och göra då början med kapten Gösta Drake.

Kapten G. Drake, ordf. i cykelkommittén.

Kapten Drake är ordförande i cykelkommittén och har såsom sådan högsta ansvaret för spelens velocipedtäffling, som visserligen endast är en enda, men af så mycket större dimensioner, i det den nämligen går rundt hela Mälaren — för öfrigt en klassisk svensk kapplöpningsbana.

Herr Drake har ju under många år varit en af den svenska idrottsorganisationens främsta arbetande krafter och är synnerligen väl skickad för det värf, som anförtröfts honom till spelen, helst som han har omkring sig en kommitté af hvar och en i sin detalj mycket bepröfvade sportsmän.

Bankdir. K. Bovin, sekret. i seglingskommittén.

Seglingarna under spelen komma att hållas vid Nynäs, den bekanta Ostersjöhamnen på Södertörns sydspets. Den apparat, som arbetar för att ordna denna regatta är mycket stor, men så blir den också med all säkerhet den största, som någonsin hållits i hela Skandinavien, för att ej säga något ännu mer.

I spetsen för seglingskommittén står kammarherre O. Holtermann, hvilken äfven är medlem af högsta Olympiska kommittén, men han har under sig ett halft dussin kommittéer, hvilka ha hand om hvar sin detalj, såsom ekonomin, seglingarna, inkvartering, fester m. fl. En af de främsta verk samma krafter i detta maskineri är bankdirektör Knuf Bovin, hvilken

Dir. C. L. Kornerup, ordf. i reklam- o. fotbollskommittéerna.

Hr L. Englund, högste täfflingsledare på Stadion.

innehar den kräfvande befattningen som hufvudkommitténs sekreterare. Han har länge varit en af hufvudstadens främsta aktiva seglare, och är äfven sekreterare i vår förnämsta seglarorganisation, Kungliga Svenska segelsällskapet i Stockholm. Han har redan nedlagt ett ganska storartadt arbete i seglingskommittén — bland annat vid insamlandet af de behöfliga medlen för regattans hållande — och mycket återstår ännu, men på honom kan man lita, det vet man.

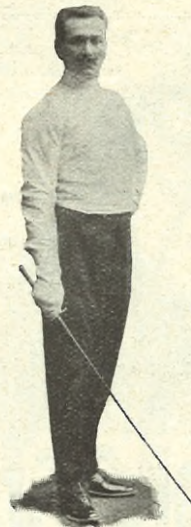
Direktör C. L. Kornerup är sedan tio år tillbaka en af förgrundsfigurerna i vårt idrottslif. Han började med att organisera och sätta fart och ordning på fotbollssporten, hvilken kanske nog i främsta rummet har honom att tacka för sin nuvarande blomstrande ställning. Så småningom togos hans intresse och energi i anspråk på skilda håll inom idrottsvärlden, och bland annat har han nedlagt ett betydelsefullt arbete som sekreterare i den svenska idrottens centralorganisation, nämligen dess riksförbund. Dessutom har han vid en mängd tillfällen representerat Sverige utomlands och här hemma fått taga hand om och sköta hitkommande främlingar. Hvad nu spelen beträffar, är direktör Kornerup ordförande i dess reklamkommitté samt dess fotbollskommitté. I den förra har han tack vare bland annat sin fyndighet och beresthet gjort god nytta och i den senare är han själfskrifven.

En mer än vanligt ansvarsfull post har grosshandlaren Leopold Englund i Göteborg, i det han nämligen — utom det att han nu är medlem af den viktiga kommittén för allmän idrott — under spelen skall bli högste ledare af täfflingarna i Stadion. Det är han, som skall sätta i gång det hela den 6 juli, och under tio dagar skall han sedan ha ledningen på Stadions täfflingsbana — en befattning, för hvilken det vill till att ha sitt hufvud klart, sin vilja koncentrerad och sina ögon med öfverallt. Men under åtskilliga år har han tränat sig i dylikt värf, nämligen som täfflingsledare vid de ganska betydande svenska mästerskapstävlingarna.

Kapten C. Silfverstolpe, medlem af juryn.

Men han får duktigt

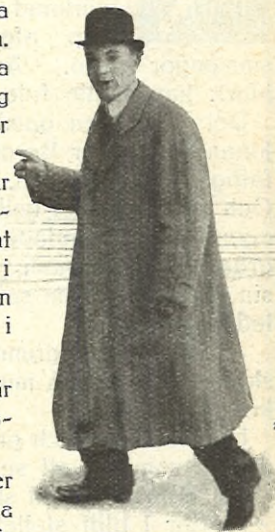
Kapten E. Fick, ordf. i fäktningskommittén.

öfver hufvud taget icke endast en af de kvickaste, roligaste och trefligaste, utan han är framför allt en karl. Och det är väl därför som man satt i honom i den internationella öfverjuryn, där det behöfs män, som kunna vara så raka i ryggen som kapten Silfverstolpe och därtill med så klara rättsbegrepp som han. Hans vinnande och fina framträdande lämpar sig för öfrigt förträffligt för nämnda jury, hvilken man må hoppas ej får något att göra utan utslutande ägna sig åt sällskapslif. Äfven i så fall passar kapten Silfverstolpe utmärkt i ensemblen.

Kapten Emil Fick är ordförande i fäktningskommittén.

Under långliga tider har han varit en af våra yppersta klingor på täfflingsbanan och med heder deltagit i turneringar, både här hemma och utomlands, exempelvis under Olympiska spelen i Athén 1906. Och ännu går han i garde med samma spänstighet och mera stridshumor än de flesta andra. I sitt eleganta hem vid Stureplan i Stockholm har han ett bibliotek öfver fäkt- och ridkonst, som väl knappast öfverträffas någon annanstädes i hela landet.

En plats för sig inom vår idrottsrörelse intager telegrafjänstemannen Anton Johansson. Han har sitt hufvud för sig, som man säger, men detsamma fungerar för tusen andra, och dess vilja följa de flesta eller tvingas att följa. Men hvad gör det, när målet är idrottens bästa. I:s största förtjänst torde vara hans arbete för väckandet af intresse för idrotten ute i provinserna, och för spelen fungerar han som sekre-

Hr U. Salchow, roddkommittén.

Intendent N. Djurberg, chef för Marathonbanan.

FÖDELSEDAGSFOTOGRAFIET.

En historia af Carl Svenson-Graner.

NU HADE HAN DET KLART! Han grinade till af belåtenhet, så det svarta gapet blottade en mörknad ruin af tänder och en djup afgrund, hvarur dunkla snusångor stego. Ändtligen hade han det klart: han skulle fotografera sig.

Det var den gamle torparen Nils Johan Johansson under Berga herregård inne i en fattig smålandstrakt, som fick denna idé. Och som han just höll på med utearbete på egen mark, skyndade han bort till sin lilla gråa stuga, öppnade dörren och ropade till sin dotter Fia, som satt vid spisen och skaldade potatis.

— Nu har jag grunnat ut det, du Fia, jag skall ta af mig på min födelsedag, så mycket du vet det.

Han stod där och grinade i den halföppna dörren som för att se effekten af sina ord. Fia höll inne med skalningen.

— Har I blifvit stället, far, sade hon, eller hvad är det I säger.

— Nej stället har jag inte blifvit än, sade Nils Johan, men ett kort ska jag ta af mig

likaväl på min födelsedag. Det kom jag till klare med i åns'. Så kan jag ju skicka ett kort på mej till Oskar och Emma i Amerika. Jag tänker, de skall tycka om att se hur jag är bleen på gamla dar.

Fias ansikte trumpnade till och hon började ifrigt på med skalningen igen.

— Dom tänker I då jämt på, sade hon. Men en annan som går hemma och trälar...

— Jag ser grant, att du lägger dig mot det. Men det är inte lönt. Ta af mig skall jag. Det är inte lönt, du söker streta emot.

Han smällde igen dörren och gick ut på sitt arbete igen. Det hade med ens blifvit ett så ljuslynt uttryck i hans ansikte. Först då beslutet om fotograferingen kommit öfver honom, hade han fruktat en smula för hvad Fia skulle säga. Men nu hade han öfverrumplat henne och uppträdt så kraftigt, att hon ej kunnat göra sin vilja gällande.

— Jag skall säj en har en husbonn i sin doter, sade Nils Johan för sig själf. Men den gången snöt hon sig.

Nils Johan skulle till att fylla sjuttio år. Hustrun hans var död för långa tider sedan. Många barn hade han haft. En del hade dött, andra hade gett sig af till släderna för att tjäna, två af dem, de äldsta, sonen Oskar och dottern Emma, hade rest till Amerika. Hemma hade han bara sin yngsta dotter Fia och hon hade ett så kalligt lynne, att Nils Johan var liksom en smula rädd för henne. Sina barn i Amerika höll han mest på. De sände då och då hem en lång, smal sedel, som han fick växla ut i banken mot rejäla svenska pengar. Och ibland sände de hem fotografier för att visa, hur de sågo ut. Nils Johan hade dem uppställda på sin klaffbyrå allesamman, och han kunde aldrig se sig mått på dem. Där satt sonen Oskar på ett kort samt hans hustru och barn. Han var klädd i bonjour, hade tjock klockkedja öfver magen, snibbig krage och ytterst välkammadt hår. Hustrun stödde en behandskad hand mot hans skuldra. Hon hade fint krås om hals och armar och lång, smal kedja om halsen. Barnet deras satt i hvit stärkt klädning i faderns knä. Så var det dottern Emma. Där fanns ett kort af henne i ljus toalet med stora sidenrosetter vid halsen och midjan. I handen bar hon en sol-

fjäder. Ned öfver henne skuggade en bredbladig exotisk växt. Hon var fin, förnäm. Nils Johan kunde ibland stå och stirra på det kortet så länge, att han glömde af, att han bara var en fattig småländsk torpare och hans dotter köksa hos ett rikt amerikanskt herrskap. Men Fia brukade återföra honom till verkligheten vid sådana tillfällen.

— Står I och glör på Emma igen, brukade hon säga. Glo litet på mej i stället, så får I se, hvad I är för en.

Stackars Nils Johan, det fina, förnäma, det vackra och rika, var hans stora dröm i livet. Men när han såg på den klunsiga Fia med sitt röda ansikte, sina bulsiga kläder och sitt oordnade hår — ja, då kunde han ej ta fel på hvem han var.

När nu Nils Johan fick en sådan kalldusch midt i sina drömmier, så kliade han sig med en martyrlig min i hufvudet och satte bort kortet, han höll i handen.

Men nu skulle han som sagdt till att fylla sjuttio år och långt i förväg hade han grubblat öfver, hvarmed han skulle fira sin bemarkelsedag. Tanken på ett kafferep slog han genast ur tankarna, ty erfarenheten hade lärt honom, att han då hos sig skulle få se alla dem, han inte tyckte om, men hvilka Fia gillade, men sakna alla dem, han likade, men som Fia ratade. Nej, kafferep skulle det inte bli, det var ju också något så vanligt. Och så hade en dag tanken på, att han skulle låta fotografera sig, runnit upp i hans hjärna. Saken var den att en bit från Nils Johans torp låg en liten hälsobrunn midt inne i en stor skog och där var det så mycket rikt och grant folk om somrarna. De sista åren fanns det äfven en fotograf där, som sprang omkring med sin låda och tog af folk och därom hade Nils Johan förstås hört talas.

Födelsedagen nalkades. Ett par dar dessförinnan sade Nils Johan till Fia:

— Du följer väl med mig till brunnen, när jag skall ta af mig.

Fia snäste till:

— En har väl annat att tänka på än på sånt.

Så kom den stora dagen. Tidigt på morgonen steg Nils Johan upp och kläddes sig i sina bästa kläder, virade sin finaste långduk om halsen och knäppte till västen öfver den. Ideligen manade han på dottern att göra i ordning frukosten, så han kunde komma i väg, men hon gjorde sig inte brådtom. Hon skrudade sig också i sin finaste klädning.

— Det var fasligt, hvad du klär dig grann, sade Nils Johan. Kanske du skall fotografera dig du med?

Fia glodde till.

— Det kan I allt tro. Jag vet allt hur jag ser ut ändå. Jag har vett till att se mig i spegeln.

Hon såg på fadern.

— Inte kan I ha halsduk i dag, sade hon. I ser ut som en fattiglapp. Tag af den. Inte ska I se ut så på kort.

Nils Johan tog af halsduken. Fia mönstrade honom igen.

— Och så får I raka af er lite bätter, sade hon.

Nils Johan suckade, men satte fram rakdonen och skrapade af sig det värsta. När han var färdig, hade Fia satt fram maten. Då de ätit, gjorde gubben sig i ordning att gå.

— Vänta lite, sade Fia och gick in till sig. Om en stund kom hon ut, iklädd doffelkappa, svart silkesschalett, en hopvirad schal öfver ena armen och en hvit näsduk i handen.

— Bevare mig väl, sade Nils Johan. Hvert ska du gå?

Fia gaf honom en förkrossande blick.

Hr Anton Johansson, sekret. i fotbollskommittén.

terare i fotbollskommittén.

Hr Ulrich Salchow — den tiofaldige världsmästaren — har äfven han en plats i ledet bland "segerens organisatörer". Hans stora erfarenhet har tagits i anspråk af roddkommittén, bland hvilkens främsta verkande krafter han är, och densamma har äfven ett

lika omfattande som kräfvande arbete, då ju roddregattan under spelen artar sig att bli någonting alldeles enastående storartadt — säkerligen den mest betydande som någonsin hållits.

Slutligen ha vi en bild af intendenten N. Djurberg, som skall vara ledare på Marathonbanan den 15 juli — en helt visst nog så ansvarsfull befatning.

SPORTSMAN.

— Till brunn vet jag, sade hon. Har I inte sagt, att I ska gå och ta af er.

— Joo, medgaf Nils Johan, men du sa ju, att du inte skulle gå med.

— Det kan I allt tro, kom det från Fia, att en skickar i väg er ensam till brunn i sånt ärende. Det skulle allt bli ett fint kort, om inte jag var med.

Fia mönstrade fadern från topp och till få. Hon tyckte, att han gick an. Men när de stodo ute i trädgården, böjde sig Fia ned och nöp af en prästkrage.

— En blomma i knapphålet skall I välan ha, sade hon. I ska ju ta ett kort och så är det ju eran födelsedag.

En herre från Stockholm, som besökte den lilla badorten, hvilken var belägen i närheten af Nils Johans torpsluga, satt denna förmiddag och solade sig i en soffa utanför en villa. Då såg han en gammal gubbe dyka fram bakom knuten. Gubben gick bort mot honom, men vid knuten framfittade då och då ett förläget flickansikte.

Gubben steg fram och sade:

— Är det han som smäller af folk?

Herrn log.

— Nej, det är inte jag, sade han. Men fotografen bor i samma hus. Där är dörren.

Nils Johan stöflade upp för trappan och knackade på dörren. Fotografen öppnade.

— Jag vill taga af mig, sade Nils Johan. Jag vill bli så stor jag är på kortet. Inte ett sånt där som de tar af vid midjan. Hvad tar han dussinett?

— Fyra kronor, sade fotografen, och fem, om det ska vara guldkant.

— Nej, bevare mig, sade Nils Johan, så fint som af guld får det inte vara för en gammal ful gubbe. Jag skall säj som det är. Inte låter jag smälla af mig för egen del, det är för barna inne i Amerika. Och så fyller jag sjuttio år i dag, skall jag säj.

Fotografen tog ut sin apparat och placerade Nils Johan mot en bakgrund af träd och buskar. Därefter böjde han in hufvudet under det svarta skynket för att ställa in.

Fia hade nu vågat sig fram bakom hörnet. Stockholmsherrn stod också bredvid intresserad af fotograferingen.

Nils Johan greps af en stor högtidlig känsla. Han såg det gula objektivet vändt mot sig som ett utranssakande öga och så var det något så hemlighetsfullt med mannen, som gömde hufvudet under det svarta skynket. Han riktigt darrade i knäveckan. Det kom en sådan respekt öfver honom inför denna mystiska apparat, som inne i sig skulle mana fram hans bild.

Nu vågade sig Fia fram till honom och hviskade något i hans öra. Nils Johan strök upp ett par hårtestar, som krupit ned under mössan. Stockholmsherrn som stod bredvid tog nu upp ett fodral ur fickan och sträckte fram det det mot bonden.

— Får det inte lof till att vara en cigarr? sade han.

Nils Johan såg på fotografen, som nu krupit fram ur skynket. Han ville liksom fråga om det gick an. Men fotografen såg inte blicken och då tog Nils Johan cigarren, bel af spetsen, spottade ut den och fände därpå cigarren med en sticka, som den vänlige herrn bjöd på.

Bakom ryggen på den fine herrn gjorde Fia en del varnande tecken åt fadern. Men denne förstod inte. Då fittade herrn till på Fia. Hon slog ned ögonen och rodnade.

Under tiden stod fotografen och betraktade Nils Johan med ett eftersinnande uttryck.

— Intag en ledig ställning, sade han därpå.

Nils Johan knöt i hop sig. Han spände ut hvarje muskel och cigarren spretade ut mellan hans fingrar. Han tyckte, att det var något som gick till anfall mot honom.

— Inte så, sade fotografen. En ledigare ställning, om jag får be. Han gick bort till Nils Johan, ordnade med hans armar och satte cigarren i en naturligare ställning.

— Kanske ni skulle ha cigarren i mun, sade fotografen.

Fia kom framspringande.

— Jag tycker inte alls han ska ha cegar, sade hon häffligt. Han röker aldrig rökecegar, han bara tuggar och det syns ju gualof inte på kortet.

Nils Johan gaf henne en ilsken blick.

— Tig med dej. Kan jag inte få ha en rökecegar, när det skall till Amerika.

Fotografen hade nu fått gubben i en ledigare ställning. Han gick bort till kameran.

— Stilla! kommenderade han. Alldeles stilla! Fullkomligt stilla!

Nils Johan knöt ihop sig igen. Han var offer för en förfärlig sinnesrörelse, tycktes det.

— Den lediga ställningen, om jag får be, manade fotografen. Den lediga ställningen bara en sekund och så är det färdigt.

Nils Johan suckade djupt.

— Jag gör mitt bästa, sade han. Det var obegripligt hvad det var katigt till att ta af sig.

Än en gång ordnade fotografen med honom.

— Behåll nu den ställningen, sade han.

Nils Johan vågade knappt andas. Fotografen skyndade bort till apparaten.

— Nu, sade han.

En knäpp hördes. Nils Johan kände en blixtnabb ryckning i sin kropp, en hastig sekund gapade munnen till — och så sade fotografen:

— Tackar, nu är det färdigt!

— Håhå, jaja, sade Nils Johan. Det var inte lite lätt det. Jag känner mig så matt som när jag kört gödsel en hel dag.

Fia stötte honom i sidan, ty fotografen och den fine herrn skrattade till.

När han så fått reda på, när han kunde få hämta profkortet, tågade han och Fia i väg efter att ha betalt två kronor för sittningen. Men om en stund kom han tillbaka och knackade åter på hos fotografen.

— Har gubben glömt något? frågade denne.

— Nej, sade Nils Johan, men jag vill be han göra det vackert, för se det skall i väg ända till Amerika.

— Ja, det ska bli så vackert det kan, lofvade fotografen.

Under de närmaste dagarna kunde Nils Johan ej få kortet ur sina tankar. Hvarje dag mönstrade han nu sina barns fotografier. De voro granna så de voro. Så alltför granna. Han fittade sig i spegeln och frågade sig själf, om han var sådan, att han kunde skicka sitt kort till Amerika. Nils Johan tyckte inte illa om sin bild i spegeln och innerst inne bar han på ett ljuff hopp, att fotografiet skulle bli lyckadt.

Den dagen fotografen utlofvat profkortet begaf han sig ned till brunnen. Han knackade på hos fotografen.

— Jaså, det är herrn, sade denne. Jo då, det är färdigt. Jag skall bara retuschera det litet. Han satte sig vid fönstret, stoppade en liten pensel i munnen, lät den därpå glida öfver en glasskifva med svart färg och

så prickade han här och hvar på fotografiet. Därefter höll han det ut från sig och kisade med ögonen:

— Brillant, utmärkt, sade han. Det är alldeles likt. Var så god! Det skall väl vara ett dussin. — Då blir det två kronor till, efter två betalades för profkortet.

Han stoppade in kortet i ett kuvert och lämnade Nils Johan det. Denne stod och tummade kuvertet.

— Jag måste visa det för min flicka först, sade han. Så får vi se.

— Men skall ni åtminstone inte titta på kortet, sade fotografen.

— Jag får väl bia tills jag kommer hem, sade Nils Johan.

Och så gick han. Kuvertet med fotografiet stoppade han i fickan.

Det föll en så högtidlig känsla öfver honom, medan han vandrade hemåt. Därinne i det lilla kuvertet i hans ficka låg hans kort, där skulle han få se, hur han såg ut. Det var något så egendomligt med denna dag. Gamla minnen kommo för honom, minnen från hans lifs få högtidsdagar. Han mindes den dagen, då han gick fram i kyrkan, den dagen då han gifte sig — så länge, länge sedan i tiden det var — dagarna då hans hustru blef sjuk och då hon dog — allt gled förbi honom. Han stannade och tog ett tag på sitt ansikte. Och detta var han och nu skulle han få se sig själf, den som blifvit han själf.

Nils Johan hade hunnit hem. Fia var ute och han tyckte det var bra af någon anledning. I spiseln brann eld.

Hade nu någon i denna stund kommit till torpet, där Nils Johan bodde, hade denne någon tittat in genom fönstret, skulle han fått se två knotiga händer omsluta ett fotografi och hålla det fram mot ljuset. Och på kortet skulle han fått se en gammal torpare i helgdagsdräkt med skjortlinningen sticande upp vid halsen, en smula orakad i ansiktet, med stor näsa och en öppen, grinande mun. Och fittade han åt sidan skulle han få se som en lefvande spegelbild af figuren på kortet, Nils Johans gapande ansikte.

Nils Johan satt länge stilla och grubblande, men det kom så småningom en djup missträkning i hans ansikte. Slutligen gick han bort till spiseln.

— Usch så led jag är, sade han för sig själf. Usch en sån fuling!

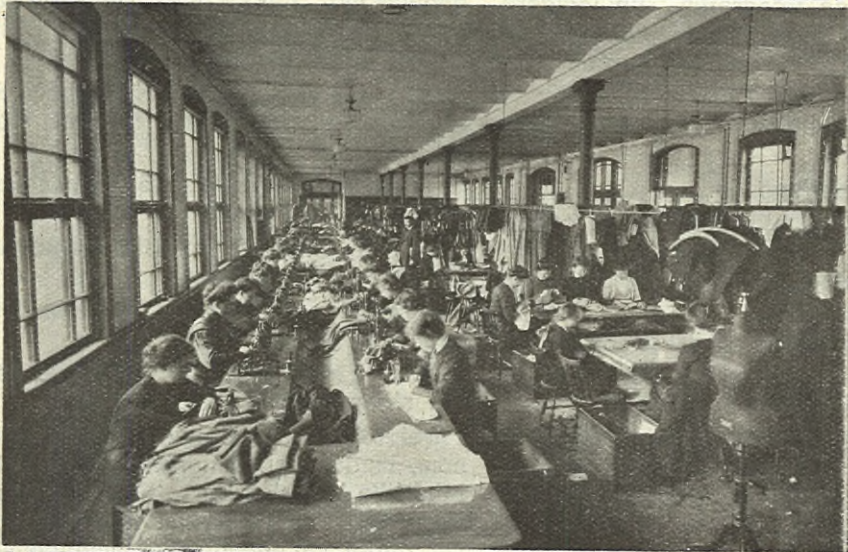
Han dängde hastigt in kortet i elden och såg hur lågorna slickade det till sig.

— I ar gick två kronor, tänkte han medan han gick bort och med en suck tog Amerika-fotografierna i beskådande. Men en aning sade honom, att det var mer än de två kronorna, som blef till intet i dessa ögonblick.

Vignetterna af Hugo Carlberg.

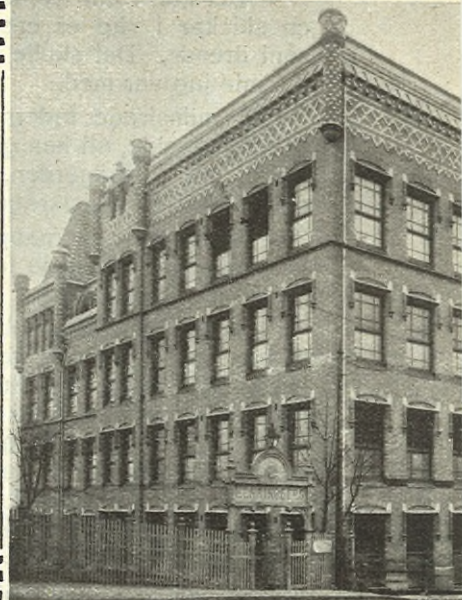
Träp de händratuse

EN AF SÖMNADSVKSTÄDERNA.

FREDR. HOLM.

EXTERIÖR A

APPROFNING AF EN KAPPA.

DE FLESTA AF OSS TORDE känna till "Wettergrens kappor och kostymer" och bära dem gärna, emedan det är goda och hållbara don. Hur arbetet är ordnad i ett etablissement, som sänder ut 100,000 kappor om året öfver allt Sveriges land, det ha vi däremot föga aning om. Men då detta är en industri som är till för kvinnornas skull och laborerar med hufvudsakligen kvinnlig arbetskraft, torde en hastig inblick i lifvet och arbetet bakom Wettergrenska etablissementets ståtliga fasad vid Stigbergsgliden i Göteborg kunna roa våra läsare.

Medan vi ännu gå omkring i vinterdräkterna och omsorgen för sommarkostymerna endast skymtar i framtiden står den stora kappfabriken midt i den ena af sina två bråda säsonger.

Alla händer och hjärnor i det stora komplexet äro i fullt arbete. Å hufvudkontoret, där hela verksamheten administreras, arbeta skrifmaskinerna och räknemaskinerna, skötta af de unga damer, som stå för bok-

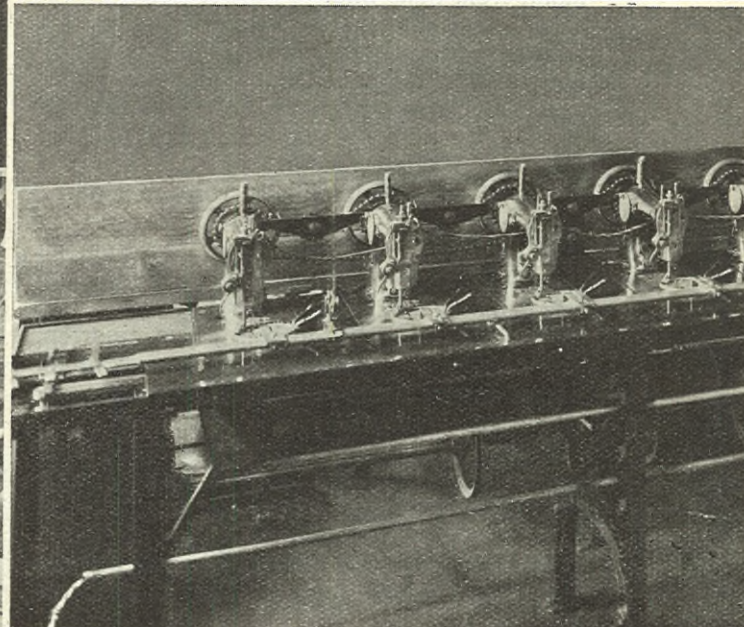
föring och korrespondens och alla skrivelser kopieras automatiskt i en liten tryckpress för att sedan noggrant sorteras i fack.

SÄSONGENS MODEPIA UTFÖRAS

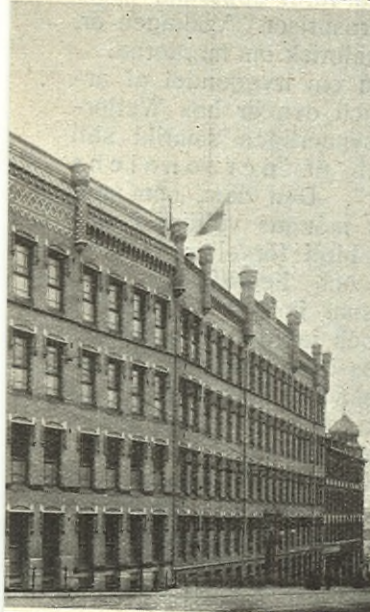

ETT HÖRN AF TILSKÄRNINGSSALEN.

EN SINNRIG BR

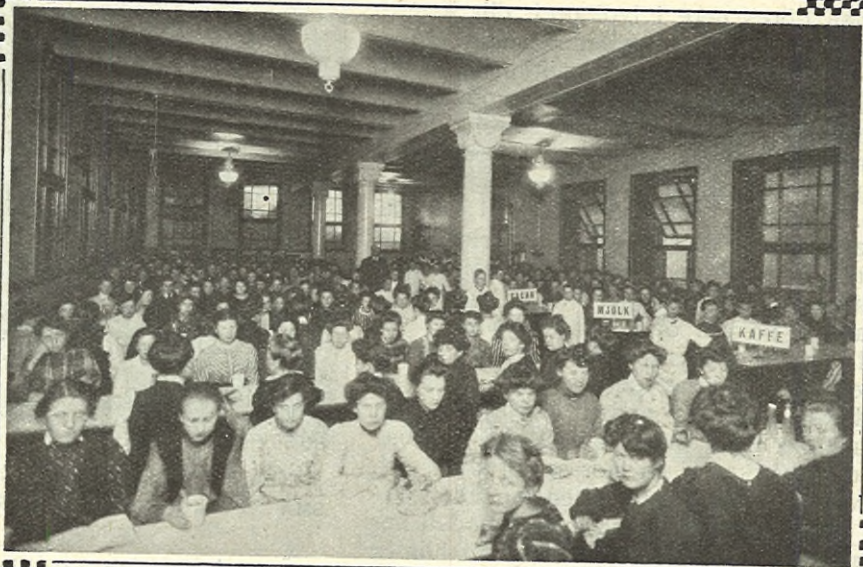
Kapporras fabrik

RIKSKOMPLEXET.

HOLGER HOLM.

STORA MATSALEN.

HER

Emellertid, först då vi komma in i fabrikslokalerna få vi närmare kännning af hvad saken gäller. Inne i en stor sal, som man skulle kunna kalla modernas minneshall, men som är ägnad både åt minnet och nyskapandet, försiggår kappornas genesis. Här hänga rundt väggarna originalmodeplanscherna sedan flera tiotal år tillbaka och vi få en öfversikt, som kommer oss att häpna öfver hvad modet kunnat genomgå och ändå lefva. När vi se en samling damer i 80-tals-tyrnyrer eller 90-tals-ballongärmar tycka vi att de borde flykta skräckslagna från hvarandra i stället för att hult småle som de göra. Här hänga också de dyrbara modelldräkterna och kapporna för i år från Paris. Så här dags på året ha dessa gjort sin tjänst till inspiration åt de herrar som skapa de modeller, hvilka sedan skola gå igen öfver Sverige. De ha tagit hvad de kunnat, modifierat och ändrat och varierat till dess de fått ut omkring 1,000 olika modeller, lämpade för de svenska kvinnornas figur, smak och portmonnä. Sedan en modellsedel är uppritad kopieras den, åtgången af tyg och tillbehör beräknas minutförest nogaliksom tillverknings-tid och därefter

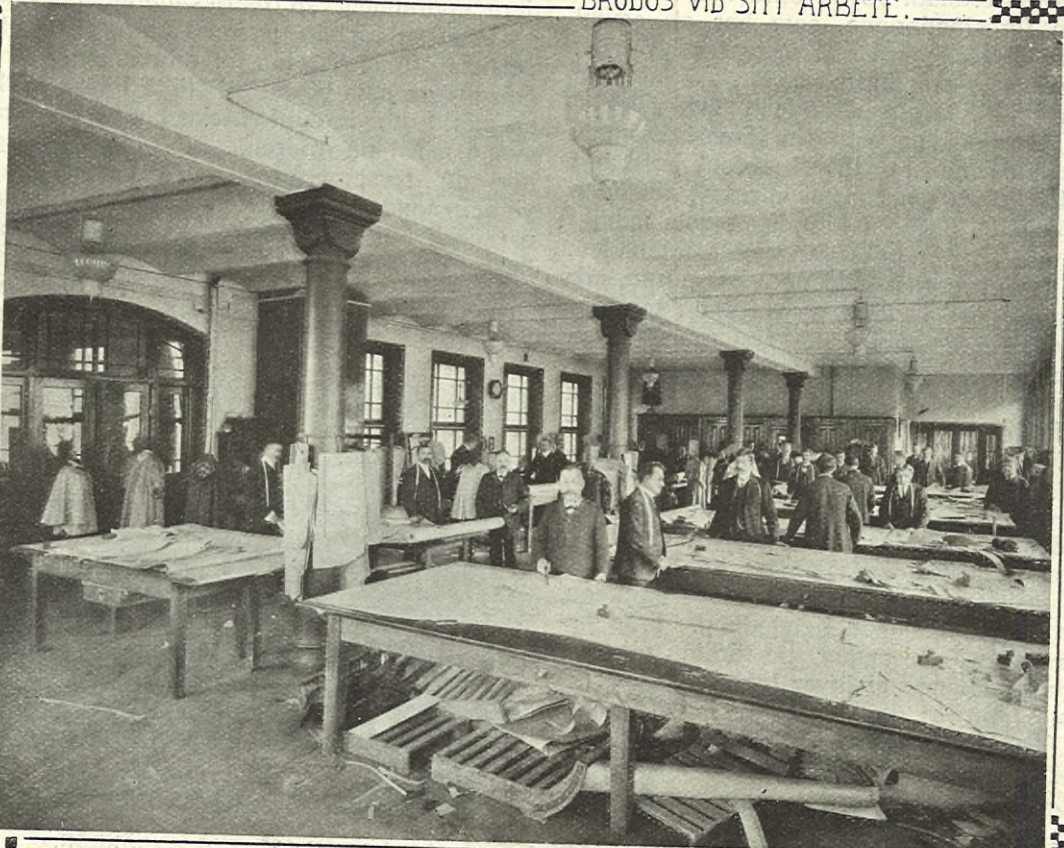

BRODÖS VID SITT ARBETE.

tes priset. När modellerna för säsongen äro klara fara fabriakens resande ut och ta upp or-

ASKIN.

MÖNSTERSALEN.

der af kapphandlarna i hela landet. Nu ha de redan kommit in med beställningar på sommarkonfektion och det arbetas ifrigt för att effektuera dem i rättan tid.

Början göres nere i tyglagret, där hvarje tygstycke, som skall användas, noga granskas öfver stång och alla fel märkas af, så att de må kunna undvikas under klippningen. Wettergrens kappor äro till största delen förfärdigade af svenska tyger. Sedan tygen granskats komma de till stora tillskärarsalen. Men här duger det inte att komma stickandes med en sax, sex stora elektriska skärmaskiner arbeta för att skära till dräkt-delarna. 40 à 50 tyglager kunna läggas på hvarandra, på det öfversta är mönstret utritadt och tillskäraren för den roterande stål-klingan efter linjerna genom tyget. På det sättet kan man här under säsongen skära till omkring 2,000 plagg om dagen. Mönsterna tillverkas i en stor sal bredvid, och då hvarje af säsongens tusen modeller göres i 6 olika storlekar och hvarje modell har många mönsterdelar förstår man att här är inte så litet att hålla reda på.

Nu plockas de olika delarna till hvarje kappa tillsammans i en oändlig mängd af små bylten. Somliga af dessa skola fördes med broderier och för dem är nästa stadium broderiverkstaden. Å rikskontoret har gjorts broderimönster för dem alla, som sedan utföras af brodöserna. Deras arbete är kanske det som mest intresserar och förbluffar en lekman. Flickan styr sin maskin som ett husdjur och utför på otroligt kort tid de mest konstfärdiga broderier. I år bli broderier moderna och brådskan är stor därefter. När man sett en flicka sitta och följa konturerna af ett mönster på ett papper, medan sex små lydiga maskiner uppslådla i rad noggrant göra efter hennes rörelser och tillverka hvar sitt broderi, så har man åtminstone sett ett underverk i sitt lif. Och dessa underverk till maskiner äro af svensk tillverkning.

De broderade och obroderade kapporna mötas nu i fyllbehörssalen, där hvarje kappa gör sin rond och fördes med allt som till en kappa hör i fyllbehör. Nu kan den antingen komma till någon af fabriken uteverksstäder eller upp på syverksstäderna inom fabriken. Arbetet såväl inom som utom fabriken är ordnad så att arbetena anföres åt en föreståndarinna, som har ett sextal flickor vid sitt bord och ansvarar för dem. Uppe i de stora, ljusa sysalarna i fabriken finnas lätt, lätt med sådana små sykolornier, hvar och en med sin föreståndarinna. Alla medlemmar vid ett sådant bord äro bundna af ett gemensamt intresse, nämligen att förtjäna så stora flitpremier som möjligt och därför går också arbetet raskt undan. Här uppe pressas och ångas kapporna, när de sedan äro färdiga gå de ner i mottagningen, där de mötas af kapporna från utverkstäderna. Här härska profvarna, hvilkas arbete består i att dagen lång prova de färdiga kapporna på särskilda profdamer, hvilkas figurer motsvara olika storlekar: flickfigur och frufigur o. s. v. Är kappan godkänd, kalkyleras den och märkes och sändes ner till lagerrummen, hvilka kunna rymma 40,000 kappor på en gång. Under mellansäsongerna tillverkas barnkonfektion, som röner enahanda behandling. Från lagerrummen gå sedan de färdiga plaggen via expeditionen ut öfver landet.

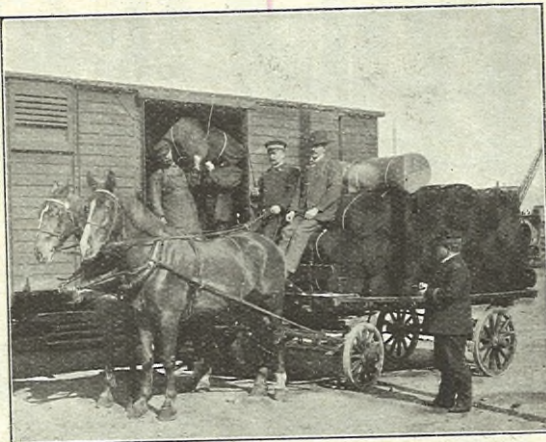
Det torde af dessa flyktiga rader framgå att här gäller en storslaget anlagd industri, som man torde få gå ganska långt utom Sveriges gränser för att uppleta maken till. Och dock har den framvuxit ur en liten anspråkslös detaljhandel, grundlagd år 1845

FIRMANS FÖRSTA LOKAL 1845 I EN AF DE SMÅ "TYSKA BODARNA" FRAMFÖR KYRKAN.

af J. A. Wettergren och härbärgerad i en af de små "Tyska bodarna" i Göteborg.

Det är tack vare den nuvarande ledaren af firman, konsul Fredrik Holm, som Wettergrens kappfabrik omvandlats från detaljhandel till engrosaffär och blifvit det stora företaget den är. Men ehuru en så gammal firma ledes den efter moderna principer, med en precision som den oinvidge åtminstone gärna vill kalla amerikansk. Allting äfven det minsta är satt i system. Alla systemen haka i hvarandra och bilda ett maskineri, som arbetar jämnt och säkert. Den moderna anstrykningen torde nog bero på att yngre krafter trädte hjälpsamt vid sidan af de gamla bepröfvade. Konsul Holms son, direktör Holger Holm, har utbildats i Tyskland och Amerika och man har en känsla af att det är i Amerika han fått själfva handlaget. Man tänker då icke endast på sättet att fördela arbetet och ansvaret på olika afdelningschefer så att icke en man bär hela bördan och kunskapen, att föra en noggrann statistik, tack vare hvilken fabriken arbetar dagligen kan afläsa å alla punkter eller att i största möjliga utsträckning använda modern maskinkraft. Man tänker också på arbetsgifvarnas ställning till personalen. Det torde vara en tämligen modern uppfattning att fabriksägaren har något ansvar för sin personal utöfver det att ge dem arbete och lön för arbete. Men arbetsgifvare som börjat att ställa för sitt folk ha märkt, att de själfva icke blefvo de som vunno minst på affären. Till sådan omsorg hör då först omsorgen om de arbetandes välbefinnande under arbetstiden. För detta är sörjdt hos Wettergrens genom stora och ljusa arbetslokaler, försedda med modern ventilation. Till yttermera visso rymmas lokalerna ut tvenne gånger under arbetstiden

EN VAGNSLAST TYG ANLÄNDER.

och luftas. Under tiden samlas arbetarna i skilda lag nere i matsalen, där marketenteriet förser dem med välling, kaffe, té, chokolad och mjölk — mest kaffe — wienerbröd och smörgåsar enligt förut upplagna order och till verkliga engrospriser. Vällingen är, vill jag minnas, obligatorisk om mornarna.

Så kommer frågan om tryggheten af arbetarnas ekonomi, och den är hos Wettergrens löst på ett synnerligen sinnrikt sätt genom upprättandet af "personalens intressekontor". Den dam, som står för den posten, har mångas välfärd i sina händer. Hon icke blott förvaltar de pensionskassor, sjuk- och begravnings- och understöds-kassor som finnas vid fabriken för såväl kontors- och fabrikspersonal. Men hon sköter alla deras öfriga affärer. Af lönen drar hon successivt af så mycket att afgifterna till kassorna, men jämväl till skatter och hyror bli betäckta. En medlem af intressekontoret vet alltid att den summa som utbetalas af lönen, den kan han gladeligen lefva upp, hyran och skatten blir ändå betald och dessutom finns en sparpenning öfver på banken till inköp af kläder eller andra större utgifter. Af de flitpremier som gifvas för "mycket och välgjort arbete" får personalen heller icke ut allt. För hvarje år utbetalas endast hälften af den inestående summan. Vid sitt giftermål har den unga arbeterskan på så sätt en ganska vacker summa som hjälp till bosättningen. Hon kan äfven å bolagets bekostnad få genomgå en hushållskurs. Sedan intressekontoret fungerat i ett år hade personalen icke blott betalt igen sina förskott och smälån till bolaget, sina resterande skatter och hyror men äfven börjat göra besparingar. Litet hvar kunde sannerligen önska sig att ha sin ekonomi så mönstergillt ordnad. Vore inte detta en idé att ta upp litet hvarstädes å de stora arbetsplatserna?

E. W.

Verkligt och skenbart.

Ett apropå.

OR NÅGRA DAGAR SEDAN blef jag af tre personer i följd tillfrågad per telefon, om jag läst professor Vitalis Norströms artikel i Idun, betecknad: Verkliga skäl för kvinnans rösträtt och skenbara. — Nej, inte ännu, hvad är det med den? lydte mitt svar till alla tre.

— Ja, det är just det jag inte riktigt förstår, svarade den första. — Först är det en urladdning af kvinnoförakt och hån öfver kvinnors arbete och sträfvan, med fränkännande af allt människovärde. T. o. m. moderligheten i vår natur hånas, vår medkänsla för nödställda förlöjligas. De — kvinnorna — vilja göra staten till en försörjnings-, lek- och förbättringsanstalt, säger han. — Än sen då? skulle jag vilja fråga. Är det inte statens uppgift att alla dess medborgare äro ekonomiskt tryggade, att de äro lyckliga och hederliga människor — är inte detta idealstaten? För öfrigt äro skälen mot kvinnans rösträtt de vanliga gamla utnötta i alla delar af den civiliserade världen.

Ett af dem, ett af de roligare, får jag förbereda dig på. Det är på tal om kvinnans logiska egenskaper: Historien har icke på sina blad kvinnliga likar till Plato, Paulus, Newton, Goethe m. fl., ergo bör kvinnan icke ha politisk rösträtt. Kan någon säga mig sammanhanget: Johannes Bengtsson i Bjärnalt duger till politiker, därför att Paulus var karl? Läs artikeln och låt mig höra din mening.

Från grufstrejken och suffragettstridens land.

DEN STORA ENGELSKA GRUFSTREJKEN är ännu ett fruktansvärt faktum, från hvilket en finansiell och industriell förlamning dag från dag sprider sig öfver hela Europa. Vår vänstra bild här ofvan framställer en scen från

ett grufdistrikt, där en agitator med kraftiga argument synes inpränta strejkens nödvändighet hos grufarbetarne.

Vår bild till höger visar en scen från det stora suffragettupproret den 1 mars, som kom till en fullkomlig öfverraskning för allmänhet och polis,

hvilka beredt sig på det värsta d. 4 mars. Fönsterinslagningen, som är en protest mot regeringens vägran att uppta kvinnorna i sitt rösträttsförslag, har haft till följd att hela ledningen och med den hundratals kvinnor nu fylla fängelserna, somliga dömda till straffarbete.

Omedelbart därpå ringde åter telefonen, och nr: 2 sade i glad ton:

— Har du läst allt det vackra, som professor Norström skrivit i Idun om vår tids unga kvinnor? Det är de, säger han, som sitta inne med energien, tron, intelligensen, den heliga elden, som skapar värden åt lifvet. Det är de som lefva, dem håller historien på att utkora, med förkastande af männen, som äro ljumma och skeptiska och mesakfiga — tänk, detta säger han. Men det är väl bra snällt af professor Norström att tala så vackert om kvinnorna. I kväll skall jag hålla ett litet anförande i en flickskola och då skall jag anför hans ord för att elda ungdomarna. Vore det inte lämpligt att F. K. P. R. uppvaktade honom genom en deputation? Vasa Blomsterhandel har fått in så förtjusande rosor.

— Men jag trodde artikeln var emot kvinnorna? frågade jag förbryllad.

— Ja, kära du, litet skämt i början, men det glömmes man i glädjen öfver vänligheten sedan.

Efter afringningen tog jag i tu med läsningen, men hade inte kommit längre än till "den i djupsinnets veck dolda meningen", då det åter pinglade i telefonen och Idunläsaren nr: 3 läst höra sin mening om den märkvärdiga artikeln. Meningen började med ett klingande skratt och fick sedan följande ordalydelse:

— Kommer du ihåg hvad som en gång yttrades om Talleyrand af hans landsman Paul de Courier? Om Talleyrand varit närvarande vid världens skapelse, så skulle han bestämdt ha uttalat sin protest på följande sätt: "Gud i himlen — kaos blir ju

förstörd!" Professor Norströms artikel i Idun påminner osökt om den gamla historien —. Jaså, du har inte läst den ännu! Nå, skynda och godtgör försummelsen och jag loftar dig en stund af oskattbar njutning.

Alla tre ha rätt i sina omdömen. Men professor N. har säkert icke anledning till oro öfver att "man" — i detta fallet kvinna — skulle bli stött. Det var ett psykologiskt misstag. Artikeln skulle möjligen haft denna verkan om den skrivits för tio år sedan, innan den serverade rätten blifvit hvardagsmat i hvar enda litet konservativt tidningsblad från Ystad till Haparanda. Som det är, väcker artikeln enbart nöje, hvilket bör lugna författaren. Den är ett välkommet tillägg till det ovärderliga professorsflorigium Sveriges rösträttskvinnor blifvit så rikligen begåfvade med af hrr Kjellén, Clason och Fahlbeck m. fl.

Då jag nu tar mig rättigheten att yttra mig om kontentan af artikeln, så har jag den ju också — var det inte så?

Någon skillnad mellan professor N:s verkliga och skenbara skäl för kvinnans politiska rösträtt är svår att upptäcka — den måtte vara väl dold i djupsinnets veck.

De skenbara skälen skulle således vara de som brukas anföras af anhängare af kvinnornas politiska rösträtt och som fått ett koncentreradt uttryck i H. M. konungens frontal, där det heter att hänsyn till såväl rättvisa som till statens välförstådda nytta kräver att detta missförhållande (saknandet af politisk rösträtt och valbarhet) ändras. Och de verkliga: kvinnornas energi, intelligens, tro och hänförelse.

För mitt enkla förnuft synas de senare

skälen vara ett komplement till de förra — hvarken mer eller mindre. Och då så —

Det var en gång ett par små barn, en gosse och flicka. Båda hade klara ögon och lätta fötter och gingo hand i hand sjungande framåt vägen. De voro på väg till far med mat, där han arbetade vid bergsprängningen för tunneln, som skulle gå tvärt igenom det stora, svarta berget och af hvilken den fattiga bygden väntade sig hjälp och välsignelse.

— Tyst, sade flickan plötsligt och hejdade gossen, hör hur tungt det suckar inifrån berget.

— Det är bergakungen, undervisade gossen, som suckar, därför att han tycker inte om tunneln.

— Hvarför tycker han inte om tunneln? frågade flickan. Berget slängde ju bort nästan hela världen för oss, till och med sol och luft, säger mor.

— Han tycker inte om tunneln, fortsätter gossen sin förklaring, därför att den är något nytt och inte lika många tusen år gammal som hans berg.

— Jag ville så gärna att han inte vore ledsen, sade den lilla med tårar i ögonen. — Tror du inte han blir glad, när vägen genom berget blir färdig och han ser nöjda och glada människor färdas fram där. Säg, tror du inte det?

— Joo, medgaf gossen för att inte göra henne ledsen, men inom sig tyckte han, att bergakungen gärna kunde ta sitt förnuft till fånga inför det som inte kunde ändras — far var allt den, som kunde spränga berg, han.

FRIGGA CARLBERG.

Wettergren's
KAPPOR
&
KOSTYMER

OMSORGSFULASTE ARBETE
STIUELA MODELER
ERHÅLLAS I DE FLESTA
KAPPAFFÄRER I RIKET

OFVANSTÅENDE FABRIKAT
finnas i rikhaltigaste sortiment till billigaste priser
hos
A.-B. Nordiska Kompaniet, Stureplan.

Hafre-
Gryn
och
Hafre-
Mjöl

Gyllenhammar
Gif barn den bästa näring och de växa
upp till friska människor.
Gif vuxna den bästa näring och de
förbli friska till sena ålderdomen.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmö-
derskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 24-30 MARS 1912.

SONDAG. Frukost: Smörgåsbord;
panerade ägg med tomatsås; mjölk;
kaffe eller te. Middag: Dillkött på
fär med potatis; rabarberkräm med
mjölka.
MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord;
vegetarianska lökdolmar med potatis;
ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag:
Köttbullar med potatis; sagosoppa.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord;
panstek säll med potatis; mjölk; kaffe
eller te. Middag: Fläskkotletter med
pressad potatis; semlor med mjölk.
ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord;
blandad läda med smält smör; mjölk;
kaffe eller te. Middag: Ugnstek
torsk med potatispuré; mannagryns-
pudding med saftsås.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord;
hafregrynsgrot med mjölk; stekt färsk
strömming med tomatsås och potatis;
kaffe eller te. Middag: Brynt vitt
kålssoppa med fläskkorf; plättar med
sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord;
omelett med stufvad kalfnjure; mjölk;
kaffe eller te. Middag: Dillkött på
fär med potatis; rabarberkräm med
mjölka.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord;
vegetarianska lökdolmar med potatis;
ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag:
Köttbullar med potatis; sagosoppa.

RECEPT:

Panerade ägg med tomat-
sås (f. 6 pers.). 6 helförloade ägg.
Till panering: 2 äggvit, 2
klp. stötta skorpor.

Till kokning: 1/2 kg. flött, 1
ark gräppapper.
Tomatsås: 4 stora, röda tomater,
3 dcl. buljong, 1 msk. smör (20 gr.),
3 msk. mjöl (30 gr.), 1 dcl. grädde,
salt, cayenne.

Krutong: 6 skivor hvetebröd, 2
msk. smör (40 gr.).

Beredning: Äggen doppas i de
med 1 msk. kallt vatten lätt uppslagna
äggvitorna, rullas i stötta skorpor och
få ligga 1 tim. på kallt ställe. To-
materna sköljas, rensas, skäras i bitar
och kokas mjuka i buljongen, hvar-
och efter de passeras. Smör och mjöl
fräses 2 min., tomaturén och gräd-
den tillsätts och säsen får koka 5
min. samt afsmakas med kryddorna.
Äggen kokas gulbruna i het flött.
Brödkifvorna, som böra vara 2 cm.
tjocka, skäras aflänga, urhållas, ste-
kas gulbruna i smöret och uppläggas
på varmt fat. Äggen läggas på kru-
tongen och tomatsåsen hålles rundt

omkring. Garneras med persilja och
serveras som frukosträtt.

God kaffekaka. 165 gr. mjöl, 2
tsk. bakpulver (6 gr.), 2 ägg, 160 gr.
socker, 45 gr. smält smör, 1 1/2 dcl.
grädde eller mjölk, skalet af 1/2 citron
eller 20 söt- och 5 bittermandlar, 2
msk. stötta skorpor.

Till formen: 15 gr. smör.
Beredning: Mjölet siktas med bak-
pulvret. Äggen och sockret röres 20
min., därefter tillsätts det finrinsa
citronskallet, smöret, grädden och sist
mjölet. Massan omröres väl, hålles
i väl smord och brödbeströdd krans-
form eller stekpanna och gräddas i
ej för varm ugn omkr. 1/2 tim.

Klar buljong med grönsa-
ker (f. 6 pers.). I moröt, 1 liten pal-
sternacka, 1/4 rotselleri, 1/2 purjolök,
12 små jordärtskockor, 1 litet blomkåls-
hufvud, 3/4 lit. vatten, 1 tsk. salt,
1/2 tsk. socker, 1 1/4 lit. klar buljong,
salt, cayenne.

Beredning: Rötterna skrapas, sköl-
jas, torkas och skäras i fina tärningar.
Purjölken skäras i fina strimlor. Jord-
ärtskockorna ansas och formas runda,
blomkålen rensas och fördelas i mindre
bitar. Rotsakerna sättas på i kokande
vatten tillsatt med salt och socker,
och få koka 5 min. då blomkålen
lägges i och alltsammans får koka
mjukt. Buljongen kokas upp, de kokta
grönsakerna läggas i jämte 1/4 lit. af
spadet. Soppa afsmakas med kryd-
dorna och serveras mycket varm.

Oststänger (f. 6 pers.). 75 gr.
smör, 50 gr. riven ost, 75 gr. hvete-
mjöl, 1/2 äggula till pensling.

Beredning: Smöret smältes och
hälles i en skål. Den rifa osten och
mjölet tillsätts, hvarefter massan om-
röres väl. Degen får stå en stund att
stelna, rullas därefter på bakkbordet
till en smal längd, som skäres i 1
dem. långa stänger. De vridas två slag
eller få vara raka, penslas med ägg-
gulan, läggas på väl rengjord plåt och
gräddas rostgula i varm ugn. Serveras
till consomme eller buljongssoppa.

Hummermajonnäs (f. 6 pers.).
2 humrar (på 4 hg. st.), 4 lit. vatten,
1 1/2 hg. groft salt (eller 1 burk hum-
mer 1 lit.).

Äkta majonnäs: 2 äggulor, 1/2
tsk. salt, cayenne, 1/4 tsk. fransk se-
nap, 1 1/2 dcl. fin matolja, 1 msk. dra-
gonättika, 1/2 msk. citronsaft, 1 msk.
kokande vatten.

Till garnering: 3 saladshufvu-
den, 10 skivor färsk gurka, 2 tomater i
skivor, 1/4 tsk. salt, 1/4 tsk. paprika,
2 msk. fin matolja, 1 msk. vinäger, 2
hårdkokta ägg.

Beredning: Hummern är färsk, då
stjärten bibehåller sin fulla spänstighet
och klorna äro rörliga. Den slätaste
och tyngsta är bäst. Hanarna föredragas
vanligen framför honorna och kännas
igen därpå att de två öfversta stjärte-
norna äro gröfre och styfvare än hono-
nas. Honorna användas mest till säser
och garnering för rommens skull. -
Hummern lägges ned i det saltade,
kokande vattnet, med hufvudet före,
då dör den genast - och får koka
15-20 min. Hummern blir hård i
köttet, om den får koka för länge.
Den får ligga på ryggen kallna.
Den klyffes längs efter och klorna
krossas. Köttet lossas varsamt och
skäres i bitar samt uppläggas högt
på ett rundt fat, några vackra bitar
fråntagas till garnering. Majonnäsen
beredes på vanligt sätt. Den hålles
öfver hummern och garneras med de
fråntagna hummerbitarna.

Saladen rensas, sköljes hastigt och
lägges på linne, så att vattnet får väl
rinna af. Den skäres tvärs öfver och
lägges i en skål, tillika med gurk-
och tomatskifvorna, saltet och pepparn
strös öfver och saladen blandas väl.
Oljan och vinägern tillsätts smaning-
om under fortsatt blandning. Saladen
lägges rundt omkring hummermajonnä-
sen och garneras med de hårdkokta
äggen, skurna i skivor. Serveras som
mezzanätt.

Stekt selleri med skinka (f.
3 pers.). 2 rotsellerier, 1 1/2 lit. vatten,
1 msk. salt, 1 ägg, 1 msk. vatten,
1 klp. stötta skorpor, 150 gr. rött
skinka.

Till stekning: 3 msk. smör (60
gr.).

Beredning: Sellerierna skalas
tunt, sköljas väl, påsätts i kokande
saltadt vatten och få koka med lock,
tills de äro halfmjuka. De få kallna,
skäras i 1/2 cm. tjocka skivor, hvilka
doppas i ägget, vispadt med vattnet,
och vändas i stötta skorpor. De ste-
kas gulbruna i en del af smöret och
uppläggas i krans på varmt serverings-
fat. Skinkan skäres i strimlor, frä-
ses i resten af smöret och strös öfver
selleriet. Anrättningen garneras med
små brynta potatisar och grönsalad
samt serveras som frukosträtt.

Herrgårdsstek (f. 6 pers.). 1 1/2
kg. mellanfransyska eller innanlår, 1 1/2
hg. späck, 2 tsk. salt (10 gr.), 1 1/4
tsk. hvitpeppar, 3 msk. smör (60 gr.),
1 lit. kokande efterbuljong, 1 lagerblad,
2 små rödlökar, 6 kryddpepparkorn,
2 anjovisar, 2 msk. konjak, 1 msk.
ättika, 1 tsk. sirap.

Beredning: Köttet torkas med en
duk urviden i hett vatten och späc-
kas, invides med en blandning af
hvitpeppar och saltet och bindes med
seglgarn (förut doppadt i hett vat-
ten) så att det får vacker form. Smö-
ret brynes i en stekgryta, som ej bör
vara större än att köttet nätt och
jämnt rymmes däri. Steken lägges
i och brynes, tills en vacker brun
skorpa bildats, då buljongen spädes

“GOOD“

Dam-Ulster

af prima homespun

Kr. 34.—.

Alla storlekar!

A.-B.

NORDISKA KOMPANIET,

[STUREPLAN, STOCKHOLM.

En verklig skönhetsväld

är den allmänt omtyckta F. Paulis
Ovicula (ägg) tvålen. Beredd af
öfverfeftad tvålmasa tillsammans
med äggula och flera hygieniska
balsamer är F. Paulis Ovicula tvål
det yppersta skönhetsmedlet för hy
och hud. Guldmedalj London.

Världsberömda.

SINGER Co.

SYMASKINS AKTIEBOLAG

Filialer
i alla större städer.

OMTÄNKSAMMA HUSMÖDRARS

valda dryck:

Van Houtens Cacao

FULLÄNDAD

i dryghet och näringskraft,
lättsmält och arom.

A.C. SVENSSONS
KNÄCKEBRÖDSBAGERI
GÖTEBORG SVRIGE

Etabl. 1866.

Fyrtornet

RADHI

Ansjovis i Ostrons

Erkändt bästa inläggning
För finsmakare

Vid bakning af rågh

i hemmen händer ofta
att brödet blir tungt
och får s. k. degnränder.
Detta ledsamma förhållande
undvikas om man jämte jästen
tar till hjälp litet

Lagermans Bakpulver

Tomten.

Se bruksanvisningen.

J & SWARTZ'

HÖGSTA HVETE MJÖLSTYP

(GROFMÅLEN) (FİNMALEN)

"SNÖFLINGAN" "SVANE

J.G.S. NORRKPÖPS

Köp Schweizer Foulard- Siden

Begär prof på våra nyheter för våren och som-
maren till klädningar och blusar: Foulards, Voile,
Crêpe de Chine, Rayés, Eolienne, Mousseline 120
cm. bredt, från 95 öre metern, i svart, vitt, enfärgadt och
kulört, ävensom broderade blusar och klädningar i
batist, ylle, lärft och siden.
Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger direkt till
privatpersoner porto- och tullfritt till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern S 4 (Schweiz).

Sidentygs-Export. - Kungl. Hoflev.

**BÄST
ÄR**
EKSTROMS
JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM-TEKN-FABRIK

Ett försök skall visa Eder att
baljnitarne hjälpa mot gissnande
träbaljor. Pr ask à 100 st. 1 kr. Skrif
genast till S. A. W. Sundelin, Göteborg.

Bäcksins Amerikanska Jästpulver

Drygt - Billigt
- Verkningsfullt

Hvarje morgon nybakadt
hvetebröd lika fort som kaffet
kokar. (Se härom i hvarje
burk innesluten bruksanvis-
ning.) Säljes öfveralls.

Oscar Bäcksin, Göteborg.

Prenumerera på Barngarderoben!

Sejon

Dantar och Strumpor.

PRIMA KVALITÉ! BÄSTA UTFÖRANDE!

HVARJE PAR STÄMPLADT
MED OFVANSTÄENDE VARUMÄRKE

FINNAS I ALLA VÄLSORTERADE
SYBEHÖRS - MANUFAKTUR- & KORTVARUAFFÄRER.

på. Ofvanpå steken läggas lagerbladet, de skalade lökarna, kryddpepparkornen, de rensade, urbenade ansjovisarna och sist tillsättes konjak, ättika och sirapen. Locket läggs på och köttet får sakta steka, tills det är mörkt, eller omkr. 2 1/2-3 tim., hvarunder det vändes några gånger. Steken lägges upp på varmt fat och skäres för vid bordet. Serveras med grönsakspastejer och salader samt afredd sås, tillsatt med gräde.

Frasvåfflor (f. 6 pers.). 1/2 lit. extra tjock gräde, söt eller sur, omkr. 175 gr. mjöl, 40 gr. smält smör. Tills järnet: 1/2 msk. smält smör (10 gr.).

Beredning: Grädden vispas till hårdt skum, mjölet, som bör vara sikadt, ivispas, vattnet tillsättes, och smee-

Läkare förordat användning af F. Paulis Azymol som munvatten samt vid behandling af halsåkommor, sår och utslag. Begär därför alltid F. Paulis Azymol med vätesuperoxid.

Kombinerad Bosättnings- och Lifförsäkring

är det mest praktiska sättet att erhålla eget hem. Prospekt och upplysningar erhållas gratis och franko.

A.-B. Nordiska Kompaniet.
Stockholm.

BIKUPAN,

21 Klarabergsgatan 21,
rekommenderar sin tillverkning af linneutstyrselar, såväl maskinsom handsyddas.

**Förstklassigt arbete.
Finaste materialier.
Moderata priser.**

ten får stå på kallt ställe omkr. 1 tim. för att svälla, hvarefter smöret röres försiktigt. För att väfflorna skola bli fräsiga och vackra, fördras en jämn eld. Väffeljärnet uppvärms så småningom på båda sidor och smörjes med smält smör eller vitt vax. En slef af smeten påhålls, järnet vändes, hvarvid noga tillses, att den sida af järnet, som är mest het, vändes upåt under gräddningen. Väfflan tagas ur järnet med en gaffel, putsas med sax, lägges på brödgaller i spisen, så att den ej mjuknar. Upplägges på tårtpapper på varmt fat och serveras med sylt eller kompot eller till kaffe och te.

Vegetarianska lökdolmar (f. 6 pers.). 2 stora portug. lökar, 1 1/2

Lättast att intaga af stora och barn är Vasens (f. d. Nordstjernans) Laxermarmelad, med anledning af dess behagliga smak. Pris 1 kr. pr ask. På alla apotek.

AXA

Axa hafregrot till frukost hvarje dag grundlägger hälsan för hela lifvet. Detta därför att Axa hafregrot är synnerligen närande men samtidigt ytterst lätt-smält.

Barnen tröttna ej på att äta Axa hafregrot. Köp originalpaketer!

Nationaldräkter

för damer o. barn. Katalog på begäran.
INGRID ANDERSSON, Djeknegatan 32, Malmö. Rikstel. 29 48.

VECKANS PRISTÄFLING.

PRISTÄFLING N:R 11.

STORA MÄNS OCH KVINNORS GRAFVAR.

Hvar ligga följande män och kvinnor begrafna?

- Jonas Alströmer.
- John Ericsson.
- Viktor Rydberg.
- Gustaf Fröding.
- Carl Snoilsky.
- August Blanche.
- Franz Michael Franzén.
- Carl v. Linné.
- Emanuel Swedenborg.
- Emilie Flygare-Carlén.
- Anna Maria Lenngren.
- Fredrika Bremer.

Lösning insändes undertecknad med namn och adress till Red. af Idun senast den 31 mars 1912. A kuvertet bör angifvas pristävling n: 11.

De två första rätta lösningar, som vid den därefter verkställda granskningen påträffas, erhålla följande pris: 1:sta pris: en försilfrad brosch eller också böcker - fritt val - till ett värde af 10 kronor. 2:dra pris: böcker till ett belopp af 5 kronor.

Alla damers förtjusning

är min 8 karats massiva damguldring till 2:50. Obs! Ej pläterad eller förgylld utan rent guld. Sändes mot postförskott från Axel Sundströms Eterkraftsaffär Box 172, Z, Stockholm. Priskurant å mina öfriga nyheter gratis.

ALLA SNÅLLA BARN

VÄLSMAKADE

NÄRANDE

THULE

FÅ MORGON OCH AFTON

THULE-CACAO

LÖSNING TILL PRISTÄFLING N:R 7.

BLANDADE FÖREMÅL.

1 hängfläs, 1 dricksglas, 1 gaffel, 1 eldgaffel, 1 pincenez, 1 handsknäppare, 1 hästsko, 1 hårnål, 2 knappar, 3 nystan (delvis uppnystade), 1 nyckel, 1 skopstrykare, 1 magnet, 1 ur, 1 stålpenna, 1 senapssked, 1 fruktknif, 1 sked, 1 såg, 1 rakknif, 1 vinkelhake, 1 ring (med sten), 1 sax, 1 tång, 1 dinapp, 1 korkskruf, 1 skjortknapp, 1 julgransflägga, 1 säkerhetsnål, 1 kam,

1 slät ring, 2 knappnålar, 1 klockkedja, 1 flaska (med kork), 1 nackspiegel, 1 ljus, 1 kuvert, 1 tandborste, 1 pennknif, 1 par glasögon, 1 hammare.

Summa: 45 föremål.

Vid den företagna granskningen af de insända lösningarna ha de två först påträffade rätta lösningarna lämnats af följande personer, hvilka alltså erhålla de utfästa priserna: Första priset: Fr. Teres Andersson, Nyköping. Andra priset: Fr. Elsa Larsson, Charlottenberg.

Køb Schweizer Broderier

Sändas direkt från Schweiz tull- och porto-fritt till bostaden.

Klädnings Blusar
från Kr. 19.80. från Kr. 5.65.

Barnklädnings
från Kr. 12.50.

Bästa Schweizer-broderier på batist, voile, ylle och de modernaste sidentygerna.

Rekvirera redan i dag. Proffer och Pariser-modeplanscher, fås gratis.

Proffer på våra sista Schweizer-sidentyger äfven gratis på begäran.
Schweizer & Co., Luzern A 10 (Schweiz).

Sydsvenska Kredit Aktiebolagets

ställning den 29 februari 1912.

Tillgångar:	Skulder:
Kassabehållning 1,518,509:44	Aktiekapitalet 15,000,000:—
Obligationer 8,144,435:—	Reservfond 4,400,000:—
Fastigheter & inventarier 4,661,110:94	Dispositionsfond 200,000:—
Reverser med hypotek af diverse 51,503,877:27	Depositions- & Kapitalr. 54,900,183:02
Växlar 29,702,525:62	Pensionsfond 121,910:53
Kreditiv- & Kontokurant-räkningar 15,741,804:60	Sparkasseräkningar 23,082,664:88
Hos inhemska banker 1,015,943:47	Upp- & Afskrifnings- och Kontokurant-räkning. ... 8,237,182:62
» utländska banker ... 475,480:17	Postremissväxelräkn. 1,238,895:41
Å andra räkningar 1,231,185:06	Till inhemska banker 2,414,970:66
	» utländska banker ... 1,021,941:75
	Å andra räkningar 3,377,122:70
Kr. 113,994,871:57	Kr. 113,994,871:57

Blommor från Mälardalen.

Insänd nu eller hvilken årstid som helst till Trädskolan, Enköping, 1 krona eller mera i frimärken eller postanvisning, så erhålles omg. en kartong friska blommor och grönt. Passande till namns- och födelsedagar. Gifvarens visitkort kan biläggas.

Linneväfnader

från Gestriklands Linneväfveri, Gefle, äro erkända förstklassiga.
Gynna våra ombud!
Katalog mot 20 öres porto.
Gestriklands Linneväfveri, GEFLE.

Öfverallt

klagar man öfver de höga kaffeprisen. Drick därför "KATHREINER". Det är billigt och smakar lika bra!

LIEBIG'S

Köttextrakt

utgjort ett oersättligt medel till förbättring af soppor, såser, kött-, fisk- och grönsaksrätter. En burk „Liebig“ saknas aldrig i ett välkött och sparsamt hem.

"Det är fråga om Eder hälsa."

Vid Åsgårds Skolkoloni i Jämtland.

5-klassig praktisk läroanstalt för värlars, normalt begåfvade gossar, som genomgått minst realskolans 3. klass eller fullständig folkskola eller som äga däremot svarande kunskaper, börjar sjunde arbetsåret den 16 juli 1912.

Åsgårds klasser I—IV motsvarande ungefär realskolans 4. och 5. klasser. Åsgårds klass V huvudsakligen afsedd för utbildning i allmän praktisk duglighet af ynglingar, som aflagt realskoleexamen. — Goda sanitära förhållanden. Inackordering i enkla skolhem utan tjänare och utan moderna bekvämligheter. Själfhjälp och själfuppassning i allt, hushållsytsslor, lagning af kläder, skomakeri, snickerisöld, väfnad, trädgårdsarbete, jordbruksarbete, husdjurskötsel m. m. Glad och trefligt hemlif. God omvårdnad och synnerligen noggrann tillsyn. Varma erkännanden från föräldrar öfver goda resultat af koloniens undervisning och uppfostran.

Kolonien har i årets statsverksproposition föreslagits till erhållande af statsanslag.

Arbetsterminer 16 juli—15 december, 16 januari—15 juni. Skolafgift för undervisning och inackordering 600 kronor pr år.

Ansökningar för i minsta mån vanartiga eller tör intellektuellt eller moraliskt abnorma gossar, undanbedjas på det bestämdaste.

Ansökningstiden utgår den 15 maj. Prospekt och upplysningar från

Grefve Robert Mörner, koloniens rektor.

Adress: Birka, Täng.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

BARNSKÖTERS KOR, utbildade, erhålla anställning genom Arbetsförmedlingen. Huvudkontor: Regeringsgatan 113. Afdelningskontor: Högbergsg. 37. Expeditionstid kl. 9—4, lördagar 9—2. Rikst. 4047. Personlig inställelse. Betyg böra medtagas. »Anlita närmaste kontor!»

FÖR tvénne bildade flickor finnes den 24 april plats som kokerska och barnhusa i ämbetsmannafamilj med tre små barn i stad i Dalarna. Hjälp till skurning. Svar till »E. B.», Iduns exp. f. v. b.

HUSFÖRESTÄNDERSKA, bildad, enkel, omkr. 30-årig, af bättre familj, sökes att bestyra bildad ungdomshem. Ref. och foto. till »Våren 1912». Sydsv. Dagbl., Malmö, intill den 15/3. **BARNKÄR** flicka, kunnig i handarbeten får plats mot fritt viret till hjälpa fru inom hemmet. Svar till »A.», Hällevadsholm.

BILDAD, ung, glädlynt, musikalisk flicka från landet kan mot fritt viret få plats som sällskap och hjälp i god familj i naturskön trakt vid Göta kanal. Svar med foto. till »I. N.», Lyrestad p. r.

ÖFVERSKÖTERSKEBEFATTNINGEN vid Helsingborgs stads tuberkulossjukhus vid Kungshult kungöres härmed till ansökan ledig. Befattningen skall tillträdas den 1 nästk. april. Föregående tjänstgöring af tuberkulossjukhus erfordras. Lön 600 kr. pr år jämte fri bostad, kost och tvätt. Ansökan, åtföljd af frejd- och friskbetyg jämte nödiga handlingar för bedömning af sökandes lämplighet för tjänsten ingifvas till hälsovårdsnämnden i Helsingborg före den 22 innev. mars månad. Helsingborg den 2 mars 1912. **HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.**

I **PRÄSTGÅRD** i Uppland att tillträdas 1:sta april där jungfru finnes, som medlem af familjen, fyra personers hushåll, får bildad, hushållsvan flicka, fullt kunnig i matlag. plats. Vid. Nya Inack.-Byrån, Jakobsbergsg. 34, 1 tr. ö. g., Sthlm.

ANSPRÄKSLÖS, allvarlig flicka från godt hem får plats på egendom i Sörmland i 2 pers. hushåll, jungfru finnes, inga barn. Sök. bör vara kunnig i enklare matl., bakt., väfnad och öfriga husliga bestyr, van vid arbete, vara frisk och stark samt hafva utpräglad ordningssinne. Svar med betygsafskrift, ålder och löneanspråk till Buskhyttans gård, Nyköping.

PARFYMAFFÄR söker en fullt kompetent, pålitlig föreståndarinna. Svar med ref. och foto., som återsändes, till »Lukas», Allm. Tidningskontoret, Gustaf Ad. torg, Sthlm.

FÖR en hushållerska, kunnig i hvad till ett landhushåll hörer finnes plats att genast tillträdas. Lön 25 kr. pr månad. Svar med betygsafskrift torde sändas till Hägggesta gård pr Köping. **BARNFRÖKEN**, af bildad familj, glad, pliktrogen och barnkär, helst något kunnig i sömnad önskas för tre barn till den 15 april. Ensamtungfru finnes, men deltagande i lättare husliga sysslor önskas. Svar med löneanspråk till docent Romdahl, L. Bergsg. 3, Göteborg.

FÖR anspråkslös, helst något äldre flicka, van vid landet, finnes plats ledig 24 april eller 1 maj sasom kokerska å egendom i Västergötland. Den sökande bör vara kunnig i matlagning och bakning. Hjälp till grofsysslor. Svar med uppgift å löneanspråk och ev. foto. till »M. A.», Moholm p. r.

PLATS som husföreståndarinna t. högre ämbetsmans hem är ledig genast. Sök. bör kunna med omtanke sköta hem samt handhafa tjänare. Ref. fordras betyg och foto. Fru H. Gumelius Centralförmedlingen, Norrlandsgat. 19 Stockholm.

I **NORRLAND** (Jämtland) godt hem får som husmoderns hjälp bildad barnkär hushållsvan flicka plats, bör vara van vid husliga bestyr. Kunnig i enkla sömnad o. s. v. Jungfru finnes, medlem af familjen. Vid. Nya Inack.-Byrån, Jakobsbergsg. 34, 1 tr. ö. g., Stockholm.

ENSAM medelålders dam boende i naturskön trakt i västra Sverige med utmärkta kommunik. I tim. järnvägsresa till större stad, frägar om det finnes någon i samma ställning som vill dela hennes hem. Pris 600 kr. ett för allt. Svar till »E. N.», Högbergsgat. Sthlm.

FÖR tvénne starka och friska flickor finnes plats som Sköterskebiträden å sanatorium. Företrädare för sådana som förut innehåft någon liknande. Platsen tillträdas den 15 april. Lön 200 kr. pr år. Svar till Öfversköterskan, Sanatoriet, Linghem.

TILL FÖLJD AF MODRENS FRANFÄLLE erhåller bildad, barnkär flicka med godt sätt o. utseende o. af bättre familj plats den 1 maj som i stad kan sköta och förestå hemmet för ensam herre och dennes 5-åriga flicka af god familj. Svar jämte upplysningar och foto., som genast återsändes, till »Barnkär», p. r. Alingsås.

EN BÄTTRE anspråkslös flicka som genomgått kurs för vård af späda barn erhåller plats under två månader från 15 april i liten familj på landet. Svar till »Förvaltaren», Älvestorp.

SOM sällskap och hjälp i ung treflig familj utanför Sthlm får bildad hushållsvan flicka god plats. Norra Inack.-Byrån, Malmskillnadsg. 27, Sthlm.

Vid Nora samskola

är en ämneslärarinnebefattning i matematik fysik och kemi ledig till ansökan senast den 1 april. Utbildning: högre kompetens. Lön och pensionsbidrag enligt lag. Sökande, som är intresserad för teckningsundervisning och villig att åtaga sig någon extra veckotimme i detta ämne mot lagbestämd ersättning har företräde. Ansökningshandlingar insändas till undertecknad. Nora den 6 mars 1912.

Thure Bergström.

Elev och assistent

mottages å dir. Abergss gymn.-institut, Bad Kreuznach (Rhld.).

Föreståndarinneplatsen vid Karlskoga sockens barnhem

hvarmed är förenad en lön af 500 kr. kontant samt fritt viret och möbleradt rum, blir ledig den 1 inst. juni. Sökande till platsen torde, jämte uppgift å ålder, insända betyg öfver föregående verksamhet afvensom läkareintyg utvisande sökandes hälsotillstånd, under adress Karlskoga Sockens barnhems Styrelse, Bofors.

Läroinnetjänst vid seminarium.

En läroinnetjänst i den med statens folkskoleseminarium i Stockholm förordade öfningsskolan (undervisningskyldighet huvudsakligen i småskoleafdelningen) förklarar härmed ledig till ansökan.

Lön i fyra lönegrader, för hvarvarande: 1) 1,800, 2) 1,950; 3) 2,000 och 4) 2,300 kr. I underdanigt betänkande af den 20 dec. föreslår folkundervisningskommittén: 1) 2,000; 2) 2,400; 3) 2,800 och 4) 3,200 kr.

Ordinarie tjänsteår i folkskola gälla vid lönetsberäkning.

Läkarebetyg fordras. I fråga om öfriga kompetensvillkor hänvisas till par. 18 af nämnda statlagen angående folkundervisningen i riket den 10 dec. 1897. Ansökningstiden går ut den 20 nästk. april och tjänsten tillträdas den 1 sept. Ansökan ställes till Stockholms Stads Konsistorium men aflämnas eller insändes till undertecknad. Stockholm, Björngårdsgatan 10, den 4 mars 1912.

FREDRIK LUNDGREN, rektor.

Kokerska sökes till 1 maj

i ett fint och godt hem. Van att laga god enkel mat. Hon bör ståda salen samt vara villig hjälpa där hennes kraft behöves. Husa finnes 5 vuxna personer. Svar med lönepret., rek. o. foto. t. »Stockholm», Iduns exp.

Plats finnes

i väluterrad lärorefamilj i Göteborg för en anspråkslös, villig och glädlynt flicka af god familj, kunnig i matlagning och bakning samt med sinne för ordning och husliga göromål. Jungfru finnes. Svar med foto. och behöriga upplysning samt uppgift om lönefordringar till »Familjemedlem», Svenska Telegramsbyråns Annonsafdelning, Göteborg.

Kokerska och husa

dugl., stadg. och med goda rek. erhålla förmånliga platser i godt hem 1 maj. Ref. insända betyg och om möjl. porträtt till Fru Fries, Valhallavägen 25, Stockholm.

Vid Trollhätte Samskola

6-klassig, med realskoleexamensrätt, bli till hösten föreståndarebefattningen och två lärarinnebefattningar lediga. Undervisning företrädesvis i historia, matematik och modersmålet. Begynnelselön för föreståndaren 3,000 kr. jämte bostad (3 rum och kök); för lärarinna lön efter lag. Ansöknings- och kompetenshandlingar (inneh. friskbetyg) med uppgift på samtliga ämnen (även öfningsämnen), hvori sökanden kan undervisa, insändas före 10 april till samskolans styrelse under adress Pastor O. A. Källner, Trollhättan.

STYRELSEN.

Föreståndarinnebefattningen

vid Landskrona Elementarläroverk för flickor är ledig att tillträdas inst. hösttermin. Högre kompetens erfordrig. Lagstadgad lön jämte pensionsbidrag och sjukhjälp. Ansökningar, åtföljda af vederbörliga betyg, torde ingifvas före den 15 mars till styrelsens ordförande Rådman G. Thestrup, som i öfrigt meddelar vidare upplysningar.

Landskrona den 16 febr. 1912.

STYRELSEN.

EN SKICKLIG KOKERSKA använder helst Klafrestöms spisar. Dessa baka bättre än alla andra, då ugnen uppvärms fullkomligt jämt. Begär priskurant, gratis och franko från Bruket, Klafrestöm.

PLATSSÖKANDE

PLATS önskas för bättre flicka på 16 året, helst i prästgård, att hjälpa i hushåll. Någon betaling kan erläggas. Svar till »Hurtig», Iduns exp. HUSA van vid bättre hem samt något sykkunnig söker plats till 1 maj. Bra betyg och rek. Svar till »Kammarhusa», Postkont., Riddarg., Sthlm.

UNG FLICKA önskar komma i bättre familj som husmoderns hjälp. Lön önskas. Betyg från förut innehåft plats finnes. Svar till »21 år», Boda Lönneberga.

ANSPRÄKSLÖS, barnkär flicka önskar plats i godt hem att tillse barn samt biträda vid inomhus förekommande göromål. Någon lön önskvärd. Svar till »Jämtlandska 17 år», Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA önskar plats som hjälp i familj. Ar kunnig i finare handarbeten samt någon sömnad. Rek. finnes. Lön önskas. Svar till »Snart», Linköping p. r.

PLATS att förestå och på egen hand sköta hushåll önskas af 30-årig, bättre flicka. Fina betyg och ref. från prästhem. Svar till »Vänligt hem», S. Gumellii Annonsbyrå, Göteborg.

22-ÅRIG, huslig och ordentlig flicka önskar plats som hjälp och sällskap i familj (event. prästfam.) i Norrland, företrädesvis Jämtland eller Angermanland. Kunnig i sömnad och handarbeten. Någon lön önskvärd. Svar till »1 maj», Iduns exp. f. v. b. inom en vecka.

BÄTTRE FLICKA, landtbrukardotter, som genomgått 7-klassigt läroverk och innehåft plats dels som guvernant och dels som vik. folkskolläroinna, önskar under ett par tre månader komma i fin familj med stort umgänge för att deltaga i hushållsgöromål och äfven undervisa barn, om så erfordras. Lön önskas. Svar till »Förlovvad», Iduns exp.

18-ÅRIG FLICKA önskar plats i bättre familj (helst i Stockholm) där jungfru finnes, att gå från tillhanda. Svar till »Familjemedlem», Ulricehamns Tidning.

26-ÅRS FLICKA önskar plats i familj sasom sällskap och hjälp eller som barnfröken. Familjemedlem. Svar till »Olga», Iduns exp. f. v. b.

UNG anspråkslös flicka önskar plats i bättre fam. som fruns hjälp och sällskap. Genomgått ettårig kurs i Upsala Hushållsskola. Svar till »P. R.», Torstunaby.

SKÖTERSKA önskar medfölja klen person till badort. Svar till »Maj 24 år», Iduns exp.

FLICKA AF GOD FAMILJ, van vid alla i ett hem förekommande göromål, något musikalisk, önskar plats som hjälp och sällskap. Svar till »Signe 24 år», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

UNG BÄTTRE FLICKA, som genomgått en kurs i sjukvård önskar plats den 15 april eller 1 maj hos någon sjuklig person som sällskap och vårdarinna. Svar till »27 år», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg f. v. b.

ELEMENTARBILDAD flicka som genomgått kurs i barnvård önskar plats i april månad. Svar till »21 år», Postk. 17, Sthlm.

BILDAD FLICKA önskar plats att läsa läxor med eller helt undervisa barn och biträda med skrifgöromål o. hemmets sysslor. Svar till »L. M.», Karlstad p. r.

UNG, undervisningsvan småskoleläroinna önskar plats i familj att läsa med barn och deltaga i husliga sysslor. Tacksam för svar till »Läroinna», Hofva.

ENKEL, BÄTTRE FLICKA kunnig i såväl enklare som finare matlagning och allt hvad till ett bättre hem skötande hörer, önskar plats att undervisa husmoderns hjälp och ledning sköta ett hem där jungfru finnes. Svar tacksamt till »Stadg. och Pålitlig», Postf. 37 nedre, Ljungbyhed.

I stad eller på landet i godt hem där jungfru finnes, sökes plats som hushållsfröken, eller husmoderns hjälp, af bildad, hushållsvan flicka. Kunnig i matlagning, bakning alla husliga bestyr. Goda betyg. Svar »Pliktkänsladuglig», Sv. Telegramb., Sthlm f. v. b. UNG landtbrukardotter söker efter 24 april plats å gård i Skåne, att vara husmoderns behjälplig med alla inom ett hus förekommande göromål. Sök. har genomgått 1-årig hushållskurs och dessutom 1/2 år haft plats i fin familj. Goda betyg kunna uppvisas. Vill anses sasom familjemedlem. Lön önskvärd. Svar till »19 år», Lund p. r.

EN 21 års stadg. flicka från landet önskar plats i god lärorefamilj (i mitten af april) där tillfälle till cirka 2 tim. läsning pr dag kan erhållas. Villig deltaga i hvarjehanda göromål. Någon liten lön önskas. Svar emottas tacksamt under adr. »21 år», Erikstad.

EN ung bättre flicka önskar plats i fin familj som hjälp och sällskap. Ar kunnig i enklare matlagning, sömnad och handarbeten. Svar till »Enkel, frisk och hurtig», Rosendala p. r. UNG flicka från godt hem önskar plats i bättre familj. Kunnig i hushållsgöromål, limesömar och handaröte. Tacksam för svar till »18 år», Örnskölds-vik p. r.

TILL 15 april eller 1 maj önskar bildad flicka plats att sköta hushåll för (äldre) dam, helst vegetarian. Svar till »Vega», Nyköping p. r.

KVINNL. FIL. MAG. i franska, engelska och tyska önskar plats nästa hösttermin helst i Stockholm. Svar till »Fil. Mag.», Allm. Tidningskontoret, Stockholm.

Inreg. Varumärke.

1:ste Stadsläkaren Doktor Formmark. Begär profpaket med sked hos närmaste handlande.

Svenska Kaffe-Industri A.-B., Malmö.

Nyttig reklam.

För att gifva en hvar husmoder direkt anledning att försöka det omtäckta Idokoffret lämnas tillsviade som reklam 1 prima tesked gratis till hvarje 1/4 kg. paket å 60 öre. Växtkaffet IDO är nutidens bästa ersättning för det skadliga och orimligt dyra bönkaffet. Användes enbart eller blandadt med vanligt kaffe. Anbefalles af framstående läkare. Kontrollant för profpaket med sked hos närmaste handlande.

DET NUMERA FÖRNÄMSTA HVETEMJÖLET ÅR

AR

1912 års
KATALOG

Linneblusar, Klädningar o. Hvitbrodyr utkommen.

Sändes gratis och franko. Försäljning direkt till privatpersoner. Agenter antagas mot hög provision. Sv. Konstväfnadsaffären, Björnlanda.

TORRA GULA SENAP

»Extra Superfine»

på bleckburkar med gul etikett, jämgod med den bästa importerade och prisbelönad med

Guldmedalj för »framgångsrik täflan med utlandet».

Tillagad Senap i glasburkar, Vinättika, Vinaigre, Specialsoja m. m. Försäljes af Herrar Speceri- och Viktualiehandlande.

A.-B. TH. WINBORG & Co., Stockholm. Kungl. Hofleverantör.

Rikhaltiga variationer. Gedig pris. Tidaholms Bruk, Tidaholm. Kungl. Hofleverantör. Försäljningsmagasin: Beridarebansgatan 27, STOCKHOLM.

Från YSTAD HAPARANDA användes YVY tvål.

Säljes i hvarje välortad parfym- och herreklipningsaffär för 50 öre pr st. Österlin & Ulrikssons Kem. Tekn. Fabrik, -YSTAD-

TILL SOMMAREN. De så mycket omtäckta hvita bomullsdräkttygen och Klädningstygger finnes färdiga hos Ida Magnusson, Ösmo. Begär prof. Rikst.

Öfverträttade Hafregryn.

Bästa järnmedel utmärkt styrkande Föreskrifves af många läkare.

Apoteket Lejonet, Malmö. Finnes äfven i form af

Tabletter. Fås på apoteken.

ARS FLICKA som genomgått 8-ssigt läroverk samt skolkökskurs och ot deltagit i hushållsgörörmål och i framdeles ämnar utbildning sig till arinna i huslig ekonomi, önskar snar plats i bildadt hem som husmo- s hjälp. Svar till »Prostgärden», Jepluog.

IG FLICKA önskar plats i familj att taga i alla förekommande görörmål, nng i sömnd. Svar till »T. W. 2», Ljusdal p. r.

LDAD hushållsven flicka kunnig i tll, bakn., sömnd m. m. söker plats, dentlig, gladlynt. Norra Inack.-By- 1, Malmskillnadsgat. 27, Sthlm.

18-årig, elementarbildad,
got musikalisk flicka önskar plats så- m hjälp och sällskap i treftigt hem. Äfven villig läsa läxor med barn. ar till »Skånska», Östg. Corresp. ontor.

Föreståndarinna
skar plats på barnhem, är kunnig i ukvård, har förut haft dylik plats. oda betyg. På lön fästes mindre sende. Svar till »Barnvän och ar- tsförnåga», Annonsh. O. Larng. 1, Öteborg.

Som kammarjungfru
skar bättre musik. flicka plats. Kun- ig i frisering, sömnd och genomgått ushållskurs. Brefsvar märkt »Ord- ingsvan», Uddevalla p. r.

KONFIRMATIONSUNDERVISNING llsammans med egen son meddelas nder 6 veckor instundande sommar Sörmländsk prästgård. Vidare med- elar kyrkoherde H. Pettersson, Lerbo V. alla.

BILDAD FLICKA önskar under 3 af sommarmån. komma i bättre, helst barn- lös familj i mell. Sverige för att delt. i husl. görörmål, lära sig handarb. och om möjligt pianospel. Ant. betalande eller ej. Svar till »Gladlynt», Iduns exp.

EN 19-årig musikalisk bättre flicka önskar fr. o. m. 1 juni plats i nä- gon prästfamilj eller egendom söderut på landet där tillfälle till umgänge med jämnåriga finnes att såsom hus- moderns hjälp och sällskap mot nä- gon betalning få lära sig allt som hör till ett hems skötande. Kunnig i enklare matlagning. Familjemedlem. Svar till »Cajsa», Sundsvall p. r.

LADY desires paying guests. Well appointed house, with 2 1/2 acres of ground. Tennis. Croquet. Neat golf links. Within easy distance of London. Comfortable home for young ladies wishing to learn English. Terms from 30/- weekly. Ref. Miss Harriet Olson, Sturegat. 60, Stockholm. Mrs Wallis, Marlesford, Beddington, Surrey, England.

ANGENÄM inackordering erhålles på Långbanshyttans pensionat i Värmland. Godt bord, ljusa rum, förtjusande natur, sjö, hög luft, björk- och barrskogar, bil- och cykelvägar. Piano Riks. i pensionatet, Filipstad 184, adr. Pensionatet Långbanshyttan.

UNDER SKICKLIG föreståndarinns ledning mottagas hushållslever såväl i enklare som finare matlagen. som ock i ett hems skötande. För klena damer som önska rekreation och sysselsättning särdeles lämpligt. Pensionatet Lång- banshyttan (Värmland).

Pension i närheten af Paris
kan erhållas för en eller flera perso- ner i privat villa vid stationen Magny på linien Paris-Dieppe. Närmare med- delar Madame J. Chaxlot, 49 Rue de Rome, Paris, eller Klädesfabriken, Svängsta.

I DALARNA. Smedsbo Pensionat er- bjuder god och angenäm inackordering till moderat pris. Högt läge. Härlig skogsluft. Öppet året om. Fina ref. Adr. Fru Malin Lissel, Aspeboda.

LONDON. Alwyne College, Canon- bury. Flickor och unga damer mot- tagas. God inack. Komf. hem. Utin. ref. Goda lektioner. Trädg. Tennis. Kr. 60 pr månad.

VÄFKURS. Några unga bildade flickor kunna under april och maj å större egendom vid Västkusten erhålla inack- ordering samt genomgå där anordnad väfkurs under ledning af skicklig väf- lärarinna. Svar till »L.», Skredsvik p. r.

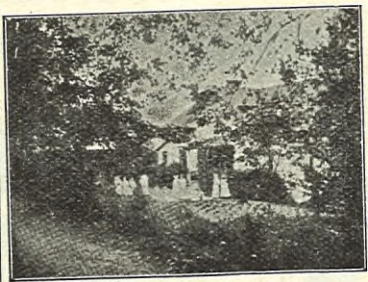
Konfirmander.
I Romfartuna prästgård emottagas 2 eller 3 gossar för att tillsammans med egen son beredas till konfirmation un- der 5 å 6 veckor från den 25 inst. juni. Svar till Kyrkoherde W. A. Forss- berg, adr. Romfartuna, Tillberga.

Schweiz.
Tillfälle för unga damer att få res- sällskap till Schweiz i slutet af april med tysk- och fransktalande lärarinna. Två tyska damer (af hvilka den ena dipl. lärarinna) mottager öfver somma- ren eller kortare tid i sitt hem i sär- skildt vacker högfjällstrakt i franska Schweiz en eller två unga damer som vill lära sig tyska eller franska språken samt litteratur. Svar angående ressällskap och inackor- dering torde sändas till Fräulein Bach- mann, Edsberg, Tureberg. Ref.: Fri- herrinnan Rudbeck, f. v. Essen, Eds- berg, Tureberg. Sthlm.

Vid Krokens Konvalescenthem emottagas året om såväl friska som klena barn. Skolundervisn. Läkarevård. Begär prospekt. Postadr. Frösved. Riks- tel. Sköfde 1 18 B. Upplysn. äfven Sthlm allm. tel. Ö. 23 17 kl. 6—7 e. m.

HUSHÅLLSLEVER emottagas på den vackert belägna egendomen Wik, Korsnäs. Äfven passande för dem, som ha semester. Pris 50 kr. pr månad. Svar till Fru Anna Andersson.

Till sällskap
med 2 egna söner från läroverkets 5:te och 6:te klasser i konfirmander- undervisning cirka 6 veckor från Mid- sommartiden önskar undertecknad i inackordering ett par konfirmander gossar eller flickor. Närmare upplys- ningar af Kyrkoherden V. Villner i Torpa, adr. RAMFALL.

Husmodersskolan Insjön, Dalarne
Två st. elevplatser finnes till 1 april. Prospekt på begäran.

Tionde häftet
af »Moster Emmas» väfbok, antika, lättväfda mönster i fyra skaft (äfven användbara till broderi) för mattor, gardiner, möbeltyger, bonader m. m. Erh. mot 1 kr. 35 öre i postanv. från Moster Emma, Kneippbaden

Glace är en god och billig efterrätt. Med en

Husqvarna Glacemaskin

kan hvarje hus- moder fort o. bekvämt till- reda olika slag af glace. Bruks- anv. med en mängd olika recept för olika slags glacer åtföljer hvarje maskin och sändes äf- ven på begäran gratis och franko. Tillverkas i olika storlekar och säl- jes från 6 kr. hos hvarje välsort. järn- & bosättningsaffär.

Damer med säljareförmåga
kunna göra sig god inkomst genom up- tagande af order å en för hemmet oumbärlig artikel. Ansökan jämte ref. torde insändas under märke »God för- tjänst», Nordiska Annonstryk., Göte- borg.

Schackspelande damer,
hvilka intressera sig för bildandet af en schackklubb, torde anmäla sig pr Allm. telefon 25374 efter kl. 5 e. m. HANDVÄFVA GANGMATTOR och gar- diner i tvättakta färger. Profver på begäran. Anna Molin, Gässhult, Fige- holm.

LAXIN-Konfekt

OMBUD

antagas för försäljning af manufaktur och korta varor. Elegant profkolektion är nu utkommen och upptar Blustyger, Klädningstyger, Bomullstyger, Mussliner, Satiner, Perkaler, Flaneler, Kjoltyger, Cheviot, Kapp- och Dräkttyger, Kostymtyger, Täckttyger, Lärfter, Bolstertyg m. m. allt i rikt urval och nytt för säsongen. OBS! Kolektionen upptar öfver 1,500 olika sorters tyger, eleganta nyheter. Stor, elegant prisurant sändes gratis och franko på Damblysar, Damhattar, Förkläden, Kjolar, Underkläder, Gosskostymer, Flickklädnigar jämte en massa andra nyttiga artiklar för Damer, Herrar och barn samt för hemmet. OBS! Priskuranten innehåller 5,000 olika artiklar! Tillskrif Syfabriken, adr. Älfsered N:o 45.

Hvit Bordduk och Servietter

af det berömda Fiskmåsmönstret

sändas alla Iduns läsare och läsarinor — för e:a halft pris.

En hvar husmoder, som sätter en ära i att hafva **fint och vackert** duktyg, och en hvar fröken, som samlar på sin hemgift, torde i eget intresse benytta sig af vårt anbud.

Vi tillsända Eder **fraktfritt:**
1 hvit Damast-Bordduk, storlek 160x150 cm.
och **6 motsvarande servietter**, 50x50 }
som nämndt af **finaste hvit Damast** och af det berömda **Fiskmås- mönstret — för tillsammans Kr. 7:25.**

Det enda vi begära af Eder är att Ni sänder oss nedanstående beställnings- sedel med tydligt namn och adress **inom 8 dagar från tidningens datum.**

Beställningssedel för denna tidnings läsare och läsarinor. — Klippes ut och sändes till **8**

Daells Varuhus, Malmö,
Gråbrödersgatan 4.

Sänd mig **fraktfritt** mot postförskott:
1 sats Duktyg, bestående af { 1 duk på ... 160x150 cm.
6 servietter på 50x50 cm.

för **tillsammans Kr. 7:25.**
Om ej varorna bli till min fulla belåtenhet, önskas pengarna åter.

Namn:
Adress:
Giltig till 24 mars.

Detta duktyg, som är **helblekt, glansigt** och tjockt, blir blankt och vackert äfven efter tvätt — och mönstret är det **vackraste** och **modernaste** som finns (se ofvanstående bild!)

Vi sända Eder varan fint packad i kartong — **portofritt** pr postförskott.
OBS! Därest Ni ej blir **fullt belåten** med varorna, bedes Ni returnera dem på vår bekostnad.

Agenter antagas ej! Provision lämnas icke!
Förskotts betalning undanbedes.
Önskas mer än 1 sats torde detta utsättas.

Det bästa läkemedlet är

NISSENS

ÄKTA BRÖSTKARAMELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Doktor A. Kjellbergs
kurs i massage och sjukgymnastik.
Begär prospekt! Stockholm.
Mästersamuelsgatan 70.

Gymnastikdirektörsexamen
afslutas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar 18 sept.
Prospekt gen. **Kapten J. Thulla, LUND.**

Professor Cederschiöld
behandlar med egna massagemetoder: Mag-, Tarm-, Reumatiska och Nerv-åkommor m. m. Näs-svalkatarr lokalt med instrument smärtfritt. Grefturegatan 22, Stockholm.

Med. Dr. E. Kleens
(ett-åriga) kurs i Massage och Sjukgymnastik (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. Nr. 37 Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp. Prospekt begäres städes under adress **Saltsjöbaden.**

Zanderska Gymnastiken,
Birger Jarlsgratan 23.
Damafd. kl. 11-1.
Dr Gustaf Zander (senior).

Rynktinktur
(Majorskan Edmann, Varberg)
Borttager rynkor och pormaskar. Har en underbar förmåga att förnygra och försköna, ty hyn blir skär och genomskinlig. Anses vara det yppersta medel i sitt slag. Pris 3.25.
Förnämsta Parfymaffärer.

Vårda håret, om det är sjukt eller
Zivertz' Extrait Vegetal
bästa hårkonservativmedel. Rekommenderat af många läkare. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kongl. Hofl. **Zivertz' Bttr.,** Drottninggatan 42, Arkaden, Göteborg. Återförsäljare rabatt.

Lait Antéphélique
(kändt i hela världen sedan 50 år) bästa medel mot rynkor, fräcknar, leverfläckar, finnar, fnassel m. m. Pris kr. 6.- + porto. **Franska Parfymmagasinet, Drottninggatan 21, Stockholm.**

Fräkenpomada
är det enda absolut säkra medlet att snabbt och utan obehag borttaga

Fräcknar,
Leverfläckar och Solbränna samt gör den fulaste hy vit och vacker. **Ofelbar verkan garanteras!**
Fräkenpomada innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar. Många intyg och tacksamhetsbref från hela Skandinavien.

Pris 3 kr. pr burk.
Exped. mot postförskott eller efterkräf.
Tekniska General-Depöten, STOCKHOLM.
Adolf Fredriks Kyrkogata 13.

Oatine-Crème är det förnämsta medlet att skydda huden för koldens skadliga inverkan. Denna kraftiga snöhvita naturprodukt-extrakt af ren hafre renar porerna, läker huden o. hyn blir vacker o. klar. — Äkta endast i hvit burk med grönt lock **The Oatine Co., London.**
Oatine-Crème säljes efter tullförhöjningen till 1.50 o. 3 kr. pr burk samt Oatine-Tvål, Oatine-Puder o. Balsam säljes öfverallt o. hos **A. W. Nording, Biblioteksgatan 11 o. Drottningg. 63, Stockholm.**

CARLSSON'S ÄKTA TALLBARRSOLJE-KARAMELLER

Tillverkade af vår prisbelönta ÄKTA TALLBARRSOLJE och prima socker. Finnes tillgängligt i alla apotek samt de flesta affärer.
SÄLJER: APTOTEKÄRE ALFR CARLSSON
ENKAS TALLBARRSOLJEFABRIK
JONKÖPING-SWEDEN

25-öres påsar o. 50-öres askar säljas öfverallt.

OLAUS OLSSONS KOLIMPORT.
• AKTIEBOLAG •
— Etableradt i Stockholm 1880 —
1:a Anthracit
Hushållskol Cokes Briketter
Allm. Telefon 8 68, 47 35, 47 36, 3 93. Rikstelefon 179, 66 10.

MAGGI'S
Buljong-Tärningar
äro bäst!
1 Tärning gifver 1/4 liter finfin buljong.
Namnet MAGGI garanterar alltid en utmärkt kvalitet

Maggi-Bolagets Nederlag, Stockholm.
Norra Bantorget 22. A. T. 186 29. R. T. 30 91.

Ingeniör-Akademi WISMAR a. d. Ostsee
för Maskin- och Elektro-Ingeniörer, Byggnadsingeniörer, Landmätare och Arkitekter. — (Järnbetongsbyggnad och Kulturteknik).
Nya laboratorier.
Stad Wismar.

Kurs i klädsömnad. Elever mottagas dagligen kl. 11-3. Upplysn. i skolans lokal. Grefgatan. 57. Allm. tel. 224 53. Aftonkurs två gånger i veckan. Prospekt på begäran. **Selma Wahlgren.**

Lektioner i Linnésömnad, (äfvén Blusar, Barnkläder m. m.)
Praktisk metod, utan träckling. — Hvarje elev disponerar en symaskin. Stockholm: Sibyllegatan 36, 4 tr. (hörnet af Karlavägen). Riks 35 30, Allm. 210 04. Malmö: Persens väg 2, 3 tr. (hörnet af Regementsgatan). Riks 44 90, event. 40 83.
Karin Egnér. Eva Egnér.

H. Lundins Slöjdseminarium.
Av Kungl. Majt godkänt enligt Kungl. resolutionen af den 30 dec. 1911 — grundat 1882 — utbildar lärarinnor i kvinnlig slöjd för både läroverk och folkskolor. En kurs årligen med början den 1 sept. Prospekt och närmare upplysningar genom slöjdspektris **Fanny Blomberg, Banerg. 31, Stockholm.**

Skogsbo Hushållsskola, Leksand,
börjar den 15 sept. 1912 sitt 9:de arbetsår för 8 unga flickor, som slutat skolan. Kursen omfattar: främmande språk, bokhålleri och födoämneslära, matlagning, klädsömnad och vävning. Upplysningar och referenser lämnas av
Gertrud Walin, Leksand. Signe Philip,

KENGURU
VARUMÄRKE

EUCALYP
Återgifver grått och blekt hår sin ursprungliga färg i hvilken nyance som helst. **Garanteradt oskadligt.** Attest härå är utfärdad af Herr Dr Carl Setterberg, Kemiska Kontrollbyrån, Stockholm.
Pris pr flaska à 125 gr. 3 kr.
Fås i alla välsorterade Parfym- o. Materialaffärer. På platser där Eucalyp ännu icke finnes till salu hänvänder man sig till **Company Sydneys Agentur, Bruksgatan, Malmö.**

Prenumerera på Idun

HÖGSTA PRISET I TILLSKÄRNINGSKONST ÄT
KORSETTEN "EVA"

Korsetten "Eva" är sinnrikt konstruerad.

Strumpebandens kryssvisa knäppning förminskar tygets slitning vid planschetterna och ökar därigenom korsettens hållbarhet, omsluter hårdt magen och höfterna samtidigt den håller nedre fjäderfria delen af korsetten spänd och rynkfri.

Korsetten "Eva" har visat öfverraskande resultat vid afprofnig på olika figurer och kan med fog rekommenderas åt alla, som eftersträfvat en fullt modern figur.

"Eva" kval. C. Kr. 8⁵⁰

Bästa Satin Rayé alldeles ny väfnad i lila, rosa och ljusblått, elegant utstyrel.

"Eva" kval. B. Kr. 5⁰⁰

Extra fin naturfärg. Koepdräll vacker blå eller lilafärgad utstyrel. Mycket hållbar kvalitet.

"Eva" kval. A. Kr. 3⁶⁵

Prima enfärg. Satin i ljusblå, grå och lila.

Till landsorten mot postförskott + porto.

Varuhuset **VOLLMERS-MEETHS, Göteborg.**

Joh. Lundström & Co A.-B
KUNGL. HOFLEVERANTÖR.
PRIMA ANTHRACIT
HUSHÅLLSKOL • COKES • BRIKETTER

RIKS. {	4 27	Skeppsbron 18	22 88
	22 20	Strandvägen 17	60 19
	20 12	Norr Mälarstrand 22	61 98
	74 47	Söder Mälarstrand	30 60

ALLM

SANITAS. Specialaffär för Sjuk- o. Hälsovårdsartiklar.
Dambindor 95 öre pr puss., med lifband 1.25. Stäckade från 5 kr. pr puss Sprutor, Sköjlkannor, Bräckband, Nappar o. Bindor. Landsortsorder exp. omgående. Rekv. från 5 kr fraktfritt. Odengatan 39, Stockholm.

Hårnät.
Stort prof (äkta) sändes mot 35 öre i frim. Mössnät mot 45 öre af Svenska Hårnätimporten, Stockholm Va.

För engelska sjukan,

som bryter ut vid alla åldrar intill 40 år, fås säker hjälp med utvärtes medel af undertecknad, som har 35 års praktik i Engelska sjukans behandling.

De mest framträdande symptomen äro blodfattigdom, slappa armar o. ben, gnatigt lyane, ingen sömn, ingen aptit, somliga äta mycket, men magra ändå, kroppen blir upplöst i slem som stockar sig i lederna och medför kyla, klåda och utslag. Blir ej slemmet utrensadt brytes kroppen sönder. Ingen behöfver resa hit. Beskrif symptomena. **Sned lemman kunna bli återställda.** Bref besvaras mot dubbelt porto. **Tusentals intyg finnas.**
Hanna Bengtsson, Malmö. Regementsgatan 52.

Högre Lärarinneseminarier

vid Stiftelsen Kjellbergiska Flickskolan omfattar 3 ettåriga afdelningar. De två senare åren ägnas åt specialstudier. Afgångsbetyg från seminarier medför "högre lärarinnekompetens".
För inträde i afdelning I fordras fullständigt afgångsbetyg från 8-klassig flickskola.

Ansökningar, åtföljda af betygsafskrifter, frejde- och läkarebetyg, torde före den 8 juni insändas till seminarierets föreståndarinnorna, Södra Vägen 23, Göteborg. Prospekt på begäran.
Göteborg i februari 1912.
Sturelsen.

Prisbelönad trädgårdsbok för menige man
"Hushållsträdgården" af **Oscar Tamm.** Pris 90 öre.

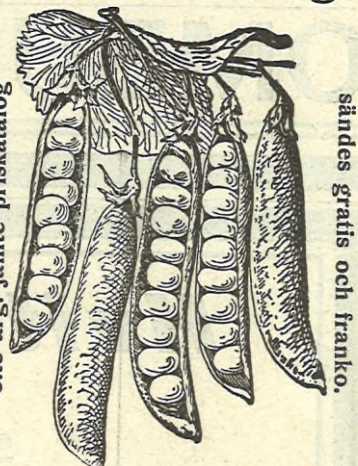
BOKBINDERIKURS för kvinnliga elever börjar 20 mars. Fru Ebba Thomæus, Askersund. Rt. 2.

Annonsera i Idun!

LAURENTI
KOMET CACAO

fås äfvén i eleganta dekorerade förseglade bleckburkar à 1/2 Kilo till Kr. 2.25

Begär vår Illustrerade **Ledare** vid **Grönsaksodling!**

W. Weibull, Landskrona.

Unga Damer

erhålla förmånliga platser som husföreståndarinnor, hushållerskor och kokerskor efter genomgången kurs i **Katrineholms Praktiska hushållsskola, Katrineholm.** Många vackra erkännanden. Begär prospekt. Ny sommarkurs tager sin början den 15 maj.

Med detta nummer följa gratisbilagorna Iduns Romanbilaga och Iduns Mode- och Handarbetstidning.